

Bažnyčios žinios

Popiežius

Benediktas XVI	
ŽINIA 46-OSIOS PASAULINĖS MALDOS UŽ PAŠAUKIMUS DIENOS PROGA	2
PAMOKSLAS PER 2009 M. VERBŲ SEKMADIENIO ŠV. MIŠIAS	4
BENEDIKTAS XVI APIE SAVO KELIONĘ Į AFRIKĄ	6

Europos vyskupai

Europos vyskupų konferencijų komisija (COMECE)	
TOLIAU STATYDINTI EUROPOS NAMUS	7

Bažnyčia Lietuvoje

Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas	9
Lietuvos krikščioniškojo gyvenimo bendruomenės II suvažiavimas	10
Tytuvėnų piligrimų centro pristatymas	11
Pristatyta knyga apie ambasadorių Kazį Lozoraitį	12
Šv. Juozapo iškilnės Kėdainiuose	14

Homilijos

ŽUVIS PO VELYKŲ	
III Velykų sekmadienis (B)	16
GANYTOJO KAINA	
IV Velykų sekmadienis (B)	17
VYNMEDŽIO GYVYBĖ	
V Velykų sekmadienis (B)	18

Straipsniai

Joseph Ratzinger	
EUCCHARISTIJOS IŠTAKA VELYKŲ SLĖPINYJE	19

Bažnyčia pasaulyje

Popiežiaus laiškas G-20 viršūnių susitikimo proga	23
Romoje vyko tarptautinis jaunimo sielovados susitikimas	23
Vatikanas kritikavo JT rezoliuciją dėl religijų užgauliojimo	23
JAV vyskupai įspėja dėl <i>reiki</i> terapijos	24

Benediktas XVI

Žinia 46-osios Pasaulinės maldos už pašaukimus dienos proga

2009 M. GEGUŽĖS 3 D., IV VELYKŲ SEKMADIENIS

Gerbiami broliai vyskupai ir kunigai!
Brangūs broliai ir seserys!

Artėjant Pasaulinei maldos už pašaukimus į kunigybę bei pašvęstąjį gyvenimą dienai, kuri bus švenčiama 2009 m. gegužės 3-iąją, ketvirtąjį Velykų sekmadienį, visą Dievo tautą norėčiau pakviesti apmąstyti temą: *Pasitikėjimas Dievo iniciatyva ir žmogaus atsakas*. Bažnyčioje nuolatos aidi Jėzaus raginimas mokiniams: „Melskite pjūties šeiminką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį“ (Mt 9, 38). Melskite! Primitytinis Viešpaties kvietimas aiškiai parodo, kad malda už pašaukimus turi būti nenutrūkstama ir kupina pasitikėjimo. Tikrai gaivinama maldos, krikščionių bendruomenė tikrai gali „su didesniu tikėjimu bei viltimi kliautis Dievo iniciatyva“ (Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Sacramentum caritatis*).

Pašaukimas į kunigybę ir pašvęstąjį gyvenimą – ypatinga Dievo dovana, ištraukianti į didįjį meilės ir išganymo planą, kurį Dievas yra numatęs kiekvienam žmogui ir visai žmonijai. Apaštalas Paulius, kurį duktantųjų jo gimimo metinių proga ypatingu būdu prisimename šiais Pauliaus metais, *Laiške efeziečiams* rašo: „Garbė Dievui, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvui, kuris palaimino mus Kristuje visokeriopa dvasine palaima danguje, mus išsirinkdamas jame prieš pasaulio sukūrimą, kad būtume šventi ir nesutepti jo akivaizdoje“ (Ef 1, 3–4). Visuotiniame pašaukime į šventumą išsiskiria ypatinga Dievo iniciatyva, kuria jis išsirenka kai kuriuos artimiau sekti savo Sūnumi Jėzumi Kristumi ir būti ypatingais savo tarnais bei liudytojais. Dieviškasis Mokytojas asmeniškai pašaukė apaštalus, „kad jie būtų kartu su juo ir kad galėtų siųsti juos skelbti žodžio ir jie turėtų galią išvarinėti demonus“ (Mk 3, 14–15); šie savo ruožtu į savo būrį įtraukė kitus mokinius, ištikimus bendradarbius misijų tarnyboje. Taip šimtmečių tėkmėje, atsiliėpdami į Viešpaties pašaukimą ir paklūsdami Šventosios Dvasios veikimui, Bažnyčioje į visišką Evangelijos tarnybą stojo nesuskaičiuojama gausybė kunigų ir pašvęstųjų asmenų. Net ir tada, kai kai kuriuose žemės regionuose pastebimas nerimą keliantis kunigų stygius ir Bažnyčios kelią lydi sunkumai bei kliūtys, mus palaiško neišjudinamas tikrumas, kad Viešpats ją istorijos

takais patikimai veda iki galutinės Dievo karalystės atbaigos. Vadovaudamasis savo nesuvokiamais gailingosios meilės planais, jis laisvai pasirenka kiekvienos kultūros ir visokio amžiaus žmones bei pakviečia juos sekti paskui save.

Todėl pirmutinė mūsų pareiga yra ši iš dieviškosios iniciatyvos kylanti kvietimą nepaliaujama malda išlaikyti gyvą šeimose ir parapijose, sąjūdžiuose ir apaštalavimo srityje veikiančiose organizacijose, vienuoliškosiose bendruomenėse ir visose vyskupijos gyvenimo struktūrose. Turime melsti, kad visa Dievo tauta vis labiau pasitikėtų Dievu, būdama įsitikinusi, jog „pjūties šeiminkas“ ir toliau kai kuriuos kviečia savanoriškai paskirti savo gyvenimą artimesniam bendradarbiavimui su juo išganymo darbe. Norėdamas atsakingai ir kupinas įsitikinimo atsiliepti, pašauktasis privalo įdėmiai klausytis ir išmintingai skirti, dosniai ir noriai pritarti dieviškajam planui, rimtai gilintis į tai, kas susiję su pašaukimu į kunigybę ir vienuoliškąjį gyvenimą. *Katalikų Bažnyčios katekizme* pagrįstai primenama, kad laisva Dievo iniciatyva reikalauja laisvo žmogaus atsako, teigiamo atsako, kuriuo visada suponuojamas pritarimas Dievo kiekvienam žmogui numatytam planui bei dalyvavimas jame, atsako, kuriuo atsiliepiama į Viešpaties meilės iniciatyvą ir kuris pašauktajam tampa saistančiu moraliniu reikalavimu, dėkingumo kupinu Dievo aukštinimu ir visišku bendradarbiavimu su Dievu, įgyvendinančiu istorijoje savo planą (plg. 2062).

Kontempliuodami Eucharistijos slėpinį, iškilniausiai išreiškiantį laisvą dovana, vienatinio Sūnaus Asmenu Tėvo dovanotą dėl žmonių išganymo, ir visišką bei klusnų Kristaus pasirengimą iki dugno išgerti Dievo valios „taurę“ (plg. Mt 26, 39), geriau suprantaime, kaip *pasitikėjimas Dievo iniciatyva* formuoja ir vertingą padaro *žmogaus atsaką*. Eucharistijoje, tobuloje dovanoje, kuria įgyvendinamas meilės planas pasauliui atpirkti, Jėzus laisva valia paaukoja save dėl žmonijos išganymo. „Bažnyčia, – rašė mano garbingasis pirmtakas Jonas Paulius II, – gavo Eucharistiją iš savo Viešpaties Kristaus ne kaip kokią nors dovaną – kad ir labai brangią – tarp kitų, bet kaip *tobuliausią dovaną*, nes dovana yra jis pats, jo asmuo šventojoje žmogystėje ir jo išganomasis darbas“ (Enciklika *Ecclesia de Eucharistia*, 11).

Įgyvendinti šį išganomąjį slėpinį per visus amžius iki Viešpaties šlovingojo sugrįžimo skirta kunigams, kurie kaip tik eucharistiniame Kristuje gali įžiūrėti iškilųjį pavyzdį „pašaukimo dialogo“ tarp Tėvo laisvos iniciatyvos ir Kristaus pasitikėjimo kupino atsako. Švenčiant Eucharistiją, pats Kristus veikia tuos,

kuriuos išsirinko savo tarnais; jis juos palaiko, idant jų atsakas plėtotųsi pasitikėjimo ir dėkingumo matmeniu, išsklaidančiu visokią baimę – net ir tada, kai imama labiau jausti savo silpnumą (plg. *Rom 8, 26–30*) arba kai aplinka tampa šiurkštesnė dėl nesupratingumo ar net persekiojimo (plg. *Rom 8, 35–39*).

Suvokimas, kad esame Kristaus meilės išgelbėti, tikintiesiems bei pirmiausia kunigams ugdomas kiekvienų šventųjų Mišių, turi skatinti pasitikint atiduoti save Kristui, atidavusiam už mus visus savo gyvybę. Tad tikėti į Viešpatį ir priimti jo dovaną reiškia dėkinga širdimi jam save patikėti ir pritari jo išganomajam planui. Kai tai atsitinka, „pašauktasis“ noriai viską palieka ir leidžiasi į dieviškojo Mokytojo mokyklą; tada prasideda vaisingas Dievo ir žmogaus dialogas, slėpiningas susitikimas tarp meilės Viešpačio, kuris kviečia, ir laisvės žmogaus, kuris jam kupinas meilės atsiliepia, širdyje girdėdamas Jėzaus žodžius: „Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau, kad eitumėte, duotumėte vaisių ir jūsų vaisiai išliktų“ (*Jn 15, 16*).

Ši dieviškosios iniciatyvos ir žmogiškojo atsako meilės sampyna įstabiū būdu glūdi ir pašaukime į pašvęstąjį gyvenimą. Vatikano II Susirinkimas primena: „Evangeliniai Dievui pašvęstojo skautumo, neturto ir klusnumo patarimai, pagrįsti Viešpaties žodžiu ir pavyzdžiu, rekomenduoti apaštalių, Bažnyčios Tėvų, mokytojų bei ganytojų, yra dieviška dovana, kurią Bažnyčia iš savo Viešpaties priėmė ir jo malone nesiliauja ją puoselėjusi“ (Konstitucija *Lumen gentium*, 43). Ir čia Jėzus yra iškiliausias tobulo ir pasitikėjimo kupino pritarimo Tėvo valiai pavyzdys, į kurį žvelgti privalo kiekvienas pašvęstojo gyvenimo narys. Jo traukiami, nuo pirmųjų krikščionybės amžių daugybė vyrų ir moterų atsisakė šeimos, nuosavybės, medžiaginių turtų ir visko, ko žmogus gali trokšti, idant didžiadvasiškai sektų paskui Kristų ir bekompromisiškai gyventų Evangelija, tapusia jiems radikalaus šventumo mokykla. Ir šiandien daug kas žengia šiuo reikliu evangelinio tobulumo keliu bei savo pašaukimą įgyvendina duodami įžadus laikytis evangelinių patarimų. Šių mūsų brolių ir seserų kontempliatyvaus gyvenimo vienuolynuose bei apaštališkojo gyvenimo institutuose ir kongregacijose liudijimas primena Dievo tautai „Dievo karalystės slėpinį, jau veikiantį istorijoje, tačiau galutinai būsiantį atbaigtą danguje“ (Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Vita consecrata*, 1).

Niekas negali laikyti, kad jis yra vertas imtis kunigiškosios tarnybos. Niekas negali leisti į Dievui pašvęstąjį gyvenimą kliaudamasis vien žmogiškosiomis jėgomis. Pravartu dar kartą pabrėžti, jog žmogaus at-

sakas į dieviškąjį kvietimą suvokiant, kad iniciatyvos ėmėsi Dievas ir kad jis iki galo įgyvendina savo išganomąjį planą, visada reiškiasi ne baimingu apskaičiavimu, būdingu tingiam tarnui, iš baimės užkasusiam į žemę jam patikėtą talentą (plg. *Mt 25, 14–30*), bet noriu Viešpaties kvietimo priėmimu, kaip padarė Petras, kuris nesvyruodamas patikėjo jo žodžiais ir iš naujo užmetė tinklus, nors jau visą naktį buvo darbavęsis ir nieko nepagavęs (plg. *Lk 5, 5*). Nė kiek nesumenksiant asmeninei atsakomybei, žmogaus laisvas atsakas Dievui Šventosios Dvasios veikimu taip tampa „bendra atsakomybe“, atsakomybe Kristuje ir su Kristumi, virsta bendryste su Kristumi, padarančiu mus gebančius duoti gausių vaisių (plg. *Jn 15, 5*).

Pavyzdinis žmogiškasis atsakas, kupinas pasitikėjimo Dievo iniciatyva, yra dosnus ir tobulas Mergelės iš Nazareto „amen“, ištartas nuolankiai ir ryžtingai pritariant Aukščiausiojo planams, apie kuriuos jai pranešė dangiškasis pasiuntinys (plg. *Lk 1, 38*). Noriai ištardama „taip“, ji tapo Dievo Motina, mūsų Išganytojo Motina. Šį pirmutinį „fiat“ Marijai vėliau teko ne sykį kartoti iki pat Jėzaus nukryžiuavimo, kai ji, pasak evangelisto Jono, stovėjo „prie kryžiaus“ ir dalijosi savo nekaltojo Sūnaus baisiu skausmu. Ir būtent kabėdamas ant kryžiaus, mirštantis Jėzus dovanavo ją mums kaip motiną, o mus jai patikėjo kaip vaikus (plg. *Jn 19, 26–27*), padarė ją ypač kunigų ir pašvęstųjų asmenų motina. Jai norėčiau patikėti visus, jaučiančius Viešpaties kvietimą leisti kunigiškojo ar pašvęstojo gyvenimo keliu.

Brangūs bičiuliai, nenuleiskite rankų sunkumų ir abejonių akivaizdoje, pasitikėkite Dievu ir ištikimai sekite paskui Kristų ir tada tapsite liudytojais džiaugsmo, trykštančio iš artimo susivienijimo su juo. Sekdami pavyzdžiu Mergelės Marijos, kurią palaiminta vadina visos kartos, nes ji patikėjo (plg. *Lk 1, 48*), visomis dvasinėmis išgalėmis stenkitės įgyvendinti dangiškojo Tėvo išganomąjį planą, išsaugodami savo širdyje gebėjimą stebėtis ir garbinti tą, kuris turi galią padaryti „didžiųjų dalykų“, nes jo vardas šventas (plg. ten pat 1, 49).

Vatikanas, 2009 m. sausio 20 d.

BENEDICTUS PP XVI

Benediktas XVI

Pamokslas per 2009 m. Verbų sekmadienio šv. Mišias

Brangūs broliai ir seserys!
Brangūs jaunuoliai!

Lydimas gausėjančio piligrimų būrio Jėzus kopė į Jeruzalę švesti Velykų. Paskutiniame kelio tarpsnyje, netoli Jericho, jis išgydė aklą Bartimiejų, kuris kreipėsi į Jėzų kaip į Dovydo Sūnų prašydamas pasigailėti. Dabar, praregėjęs, jis kupinas dėkingumo irgi įsimaišo tarp piligrimų. Kai Jėzus prie Jeruzalės vartų užsėda ant asilaičio, simbolizuojančio Dovydo karalystę, piligrimus apima džiugus tikrumas: būtent jis yra Dovydo Sūnus. Jie sveikina Jėzų mesijiškuoju šūksniu: „Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu!“, pridurdami: „Šlovė besiantinančiai mūsų tėvo Dovydo karalystei!“ (Mk 11, 9 ir t.). Kaip tiksliau entuziastingi piligrimai įsivaizdavo besiantinančią Dovydo karalystę, nežinome. Tačiau, ar, tiesą sakant, Jėzaus, Dovydo Sūnaus, žinią supratome mes? Ar suvokėme, apie kokią karalystę jis kalbėjo per tardymą pas Pilotą? Ar suprantame, ką reiškia žodžiai, kad ši karalystė yra ne iš šio pasaulio? O gal vis dėlto norėtume, kad ji būtų iš šio pasaulio?

Šventasis Jonas savo evangelijoje po pasakojimo apie įžengimą į Jeruzalę pateikia Jėzaus žodžius, atskleidžiančius šios naujo pobūdžio karalystės esmę. Pirmą kartą skaitydami šiuos tekstus galime išskirti tris skirtingus karalystės įvaizdžius, kuriais kiekvieną kartą kitaip atsispindi vienas ir tas pats slėpinys. Iš pradžių Jonas pasakoja, jog tarp piligrimų, atėjusių „per šventę Dievo pagarbinti“, buvo ir graikų (plg. 12, 20). Įsidėmėkime, kad tikrasis šių piligrimų tikslas buvo pagarbinti Dievą. Šitai tiksliai atitinka žodžius, Jėzaus pasakytus išvalant šventyklą: „Mano Namai vadinsis maldos namai visoms tautoms“ (Mk 11, 17). Tikrasis piligrimystės tikslas turėtų būti susitikti su Dievu, jį pagarbinti ir per tai ištiesinti mūsų gyvenimo pamatinį santykį. Šie graikai yra Dievo ieškantys, savo gyvenimu Dievop keliaujantys žmonės. Per du graikiškai kalbančius apaštalus, Pilypą ir Andriejų, jie nori pranešti Viešpačiui: „Norėtume pamatyti Jėzų“ (Jn 12, 21). Didūs žodžiai. Brangūs bičiuliai, todėl čia ir susirinkome: norėtume pamatyti Jėzų. To trokšdami, praėjusiais metais į Sidnėjų kaip piligrimai atvyko tūkstančiai jaunuolių. Žinoma, lūkesčių iš šios piligrimystės būta daugeriopų. Tačiau tikrasis tikslas buvo šis: norėtume pamatyti Jėzų.

Ką atsakydamas į tokį prašymą aną valandą pasakė ir padarė Jėzus? Iš evangelijos neaišku, ar Jėzus susitiko su tais graikais. Jėzaus žvilgsnis daug platesnis. Jo atsakymo į šių žmonių prašymą esmė yra štai tokia: „Jei kviečio grūdas kritęs į žemę nemirs, jis liks vienas, o jei mirs, jis duos gausių vaisių“ (Jn 12, 24). Tai reiškia: daugiau ar mažiau atsitiktinis ir trumpas pokalbis su keliais žmonėmis, tada vėl grįšiančiais namo, dabar nebesvarbus. Kaip miręs ir prisikėlęs kviečio grūdas į graikų pasaulį ateisiu visiškai naujaip, pranokdamas šios akimirkos ribas. Prisikėlimu Jėzus peržengia erdvės ir laiko ribas. Į pasaulio ir istorijos platybę jis įžengia kaip Prisikėlusysis. Taip, kaip Prisikėlusysis, jis ateina pas graikus ir kalbasi su jais, pasirodo jiems taip, kad jie, toli nuo jo esantys, priartėja, ir per jų kalbą, per jų kultūrą jo žodis toliau nešamas naujaip, suprantamas naujaip – priartėja jo karalystė. Per tai galime atpažinti du esminius šios karalystės požymius. Viena vertus, karalystės kelias veda per kryžių. Kadangi atiduoda save visą, kaip Prisikėlusysis, jis gali priklausyti visiems ir visiems būti artimas. Šventojoje Eucharistijoje priimame numirusio kviečio grūdo vaisių, duonos padauginimą, trunkantį iki pasaulio ir visų laikų pabaigos.

Antroji įžvalga štai tokia: jo karalystė visuotinė. Išsipildo sena Izraelio viltis: šios Dovydo karalystės neberiboja jokios sienos. Ji driekiasi, pasak pranašo Zacharijo (9, 10), „nuo jūros ligi jūros“, t. y. aprėpia visą pasaulį. Tačiau tai įmanoma tik tada, kai karalystė nėra politinė valdžia, bet remiasi vien laisvu meilės pritarimu, kuriuo vėlgi atsiliepiama į už mus visus numirusio Jėzaus Kristaus meilę. Mano akimis, iš naujo išmokti turime abiejų dalykų – pirmiausia visuotinumą, katalikiškumą. Šitai reiškia, jog nė vienam nevalia absoliutinti savęs ir savo kultūros, savo laiko ir savo pasaulio. Šitai reikalauja, kad visi vieni kitus priimtume ir atsisakytume to, kas sava. Visuotinumą apima kryžiaus slėpinį – savęs peržengimą, klusnumą visuotiniam Kristaus žodžiui visuotinėje Bažnyčioje. Visuotinumą visada yra savęs peržengimas, atsisakymas to, kas sava. Visuotinumą ir kryžius vienas nuo kito neatsiejami. Tiktai taip gimsta taika.

Žodžiai apie mirusį kviečio grūdą priklauso Jėzaus atsakymui graikams, tai ir yra jo atsakymas. Tačiau po to jis dar kartą suformuluoja pagrindinį žmogiškosios egzistencijos dėsnį: „Kas myli savo gyvybę, ją pražudys, o kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išsaugos ją amžinajam gyvenimui“ (Jn 12, 25). Tai reiškia: kas nori savo gyvybę pasilaikyti sau, gyventi vien dėl savęs, visko gvieštis ir išnaudoti visas galimybes – kaip tik tas pražudo gyvybę. Jis tampa nykus ir tuščias. Tik atsisakant savęs, tik atiduodant „aš“

kito „tu“, tik tariant „taip“ didesniai Dievo gyvenimui, mūsų gyvenimas irgi tampa platus ir didelis. Štai toks yra pagrindinis Viešpaties nustatomas principas, galiausiai tapatus meilės principui. Mat mylėti reiškia savęs atsisakyti, save atiduoti, netrokšti savęs, bet iš savęs išsilaisvinti: žvelgti ne atgal į save – kas iš manęs bus, – bet priekin, į kitą – į Dievą ir žmones, kuriuos jis man atsiunčia. O šis meilės principas, apibrėžiantis žmogaus kelią, vėlgi tapatus Kryžiaus slėpiniui, mirties ir prisikėlimo slėpiniui, sutinkamam Kristuje.

Brangūs bičiuliai, galbūt santykinai lengva visam tam pritarti kaip didžiai pamatinei gyvenimo vizijai. Tačiau iš tikrųjų svarbu ne principą pripažinti, bet jo tiesa, kryžiaus ir prisikėlimo tiesa, gyventi. Tam vėlgi neužtenka vienkartinio didžiojo apsisprendimo. Tiesa, svarbu, esmingai svarbu kartą išdrįsti taip iš pagrindų apsispręsti, išdrįsti išstarti didįjį „taip“, kurio Viešpats iš mūsų prašo kurią nors mūsų gyvenimo akimirka. Tačiau lemiamos gyvenimo akimirkos didysis „taip“ – „taip“ tiesai, kurios akivaizdon Viešpats mus pastato, – vėliau turi būti kasdien iš naujo pakartojamas kasdienybėje, kurioje turime vis iš naujo savęs atsisakyti, save atiduoti, kai iš tikrųjų norime savęs laikyti. Nuo teisingo gyvenimo neatsiejama auka, atsisakymas. Kas žada gyvenimą be tokio vis naujo savęs atidavimo, tas žmogų apgaudinėja. Sėkmingo gyvenimo be aukos nėra. Pažvelgęs atgal į savo gyvenimą, turiu pasakyti, kad būtent akimirkos, kai sakiau „taip“ savęs atsisakymui, buvo didžiosios ir svarbios mano gyvenimo akimirkos.

Galiosiausiai šventasis Jonas į Viešpaties žodžių Verbų sekmadienį kompoziciją įtraukia modifikuotą Jėzaus maldą Alyvų kalne. Iš pradžių pasakymas: „Mano siela sukrėsta“ (12, 27). Čia išnyra kitose trijose evangelijose išsamiai pavaizduotas Jėzaus išgastis mirties galios akivaizdoje, jo regimos visos blogio bedugnės, kurion jis turi nužengti, akivaizdoje. Viešpats kartu kenčia mūsų baimę, jis palydi mus per šią paskutinę baimę į šviesą. Po to Jonas pateikia du Jėzaus prašymus. Pirmasis išreikštas tik sąlyginai: „Ir ką aš pasakysiu: *Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos!*“ (12, 27). Jėzus kaip žmogus irgi jaučiasi verčiamas prašyti, kad baisi kančia jį aplenktų. Mes irgi galime taip prašyti. Mes irgi galime kaip Jobas skųstis Viešpačiui, kreipti į jį visus savo klausimus, kylančius mums regint pasaulyje neteisybes ir savo „aš“ bėdas. Jų akivaizdoje neturime bėgti į tuščių frazių pasaulį, į netikrą pasaulį. Melstis visada reiškia ir grumtis su Dievu, turint teisę, kaip Jokūbas, jam pasakyti: „Paleisiu tave tik tada, kai mane palaiminsi“ (Pr 32, 27). Bet po to eina antrasis Jėzaus prašymas: „Pašlovink savo vardą“ (Jn 12, 28). Sinoptikai prašymą formuluoja taip: „Tebūna

ne mano, bet tavo valia!“ (Lk 22, 42). Galiosiausiai Dievo šlovė, jo buvimas Viešpačiu, jo valia visada svarbesni ir teisingesni dalykai negu mano mintys ir valia. Ir būtent šis momentas esminis mums meldžiantis ir gyvenant: mokytis tikrovės teisingos tvarkos, priimti ją savo vidumi, tikėti, kad Dievas viską daro teisingai, kad jo valia yra tiesa ir meilė, kad mano paties gyvenimas bus geras, kai išmoksiu pritarti tai tvarkai. Jėzaus gyvenimas, mirtis ir prisikėlimas yra laidas, kad Dievu tikrai galime pasitikėti. Taip jo karalystė tampa tikrove.

Mieli bičiuliai! Šios liturgijos pabaigoje Australijos jaunuoliai perduos Pasaulinių jaunimo dienų kryžių jaunuoliams iš Ispanijos. Kryžius keliauja iš vieno pasaulio krašto į kitą, iš jūros į jūrą. O mes jį lydime. Kartu einame jo keliu, taip atrasdami savąjį kelią. Prisiliesdami prie kryžiaus ir, negana to, jį nešdami, prisiliečiame prie Dievo slėpinio, Jėzaus Kristaus slėpinio, prie slėpinio, kad Dievas taip pamilo pasaulį – mus, kad už mus atidavė savo viengimį Sūnų (plg. Jn 3, 16). Prisiliečiame prie įstabaus Dievo meilės slėpinio, kuris vienintelis yra tikrai atperkanti tiesa. Tačiau kartu prisiliečiame ir prie mūsų gyvenimo pagrindinio dėsnio, pagrindinės formos – būtent to, kad be „taip“ kryžiui, be kasdienės kelio bendrystės su Kristumi gyvenimas negali nusisekti.

Juo daugiau galime atsisakyti dėl didžiosios tiesos ir meilės, dėl Dievo tiesos ir meilės, juo didesnis ir turtingesnis tampa gyvenimas. Kas gyvybę nori pasilaikyti sau, tas ją pražudo. Kas savo gyvybę dovanoja – kasdien nedideliais mostais, priklausančiais dideliame apsisprendimui, – tas ją atranda. Tai reikli, bet sykiu neapsakomai graži ir išlaisvinanti tiesa, į kurią norėtume įžengti keliaudami su kryžiumi per žemynus. Telaimina Viešpats šią kelionę. Amen.

Benediktas XVI apie savo kelionę į Afriką

2009 04 01

Brangūs broliai ir seserys!

Kaip jau pranešiau praėjusį sekmadienį per Viešpaties angelo malda, šiandien norėčiau aptarti nesena apaštališkąją kelionę į Afriką, pirmą apsilankymą šiame žemyne per savo pontifikatą. Kelionė apsiribojo Kamerūnu ir Angola, tačiau dvasia troškau apkabinti visas Afrikos tautas ir palaiminti jas Viešpaties vardu. Visur patyriau tradiciškai šiltą afrikietišką sutikimą ir šia proga noriu dar kartą gyvai padėkoti abiejų šalių vyskupams, valstybės vadovams, visoms valdžios institucijoms ir visiems, kurie įvairiškai prisidėjo prie mano pastoracinio apsilankymo sėkmės.

Mano apsilankymas Afrikos žemėje prasidėjo kovo 17 d. Kamerūno sostinėje Jaundėje, kur iškart atsidūriau Afrikos širdyje, ir ne vien geografinėje. Ši šalis apima daugybę to didžiulio žemyno bruožų, pirmiausia jo giliai religingą sielą, būdingą jo tokioms gausioms etninėms grupėms. Daugiau negu ketvirtadalis Kamerūno gyventojų yra katalikai, ir jie taikiai sugyvena su kitomis religinėmis bendrijomis. Kaip tik dėl šios priežasties mano mylimasis pirmtakas Jonas Paulius II 1995 m. pasirinko šios nacijos sostinę, kad po Sinodo pirmojo susirinkimo, skirto Afrikos žemynui, paskelbtų posinodinį apaštališkąjį paraginimą *Ecclesia in Africa*. Šįkart popiežius vėl atvyko, kad įteiktų Sinodo antrojo susirinkimo Afrikos klausimais *Instrumentum laboris*. Šį susirinkimą, skirtą temai: „Bažnyčia Afrikoje – susitaikymo, teisingumo ir taikos tarnyboje: *Jūs esate žemės druska... Jūs esate pasaulio šviesa (Mt 5, 13.14)*“, numatyta surengti artimiausią spalio mėnesį Romoje.

Per susitikimus su Kamerūno, Angolos bei San Tomė ir Prinsipės vyskupais norėjau – juolab šiais Pauliaus metais – priminti evangelizacijos, kuri yra pirmutinė vyskupų užduotis, neatidėliotinumą; sykiu pabrėžiau sakramentine bendryste besiremiančių kolegiskumo matmenį. Raginau juos visada būti pavyzdžiu kunigams bei visiems tikintiesiems ir atidžiai prižiūrėti, kaip rengiami seminaristai, kurių, ačiū Dievui, daug, ir katechetai, vis reikalingesni Bažnyčios Afrikoje gyvenimui. Pabrąšinau vyskopus skatinti santuokos ir šeimos, liturgijos ir kultūros pastoraciją, be kita ko, ir dėl to, kad pasauliečiai gebėtų atsispirti sektų ir ezoterinių grupių puolimui. Nuoširdžiai troškau palaikyti jų pastangas įgyvendinti gailestingąją meilę ir ginti vargšų teises.

Mintimis grįžtu į Mišparų šventimą Jaundėje, Marijos, apaštalų Karalienės, Kamerūno globėjos, bažnyčioje, di-

džiulėje šiuolaikinėje šventovėje, pastatytoje toje vietoje, kur veikė pirmieji Kamerūno evangelizuotojai – Šventosios Dvasios misionieriai. Šventojo Juozapo, kurio rūpestingai globai Dievas patikėjo savo brangiausias turtus – Mariją ir Jėzų, iškilmės išvakarėse šlovinome vienatinį dangiškąjį Tėvą kartu su kitų Bažnyčių ir bažnytinių bendruomenių atstovais. Kontempliuodamas Kristui ir Mergelei Marijai savo egzistenciją paskyrusio šventojo Juozapo dvasinę asmenybę, kviečiau kunigus, pašvęstuosius asmenis ir bažnytinių sąjūdžių narius visada likti ištikimus savo pašaukimui gyvenant Dievo akivaizdoje ir džiugiai paklūstant jo Žodžiui.

Jaundės apaštališkojoje nunciatūroje turėjau progą susitikti su Kamerūno musulmonų bendrijos atstovais ir pabrėžti tarpreliginio dialogo bei krikščionių ir musulmonų bendradarbiavimo svarbą siekiant padėti pasauliui atsiverti Dievui. Tai buvo tikrai nuoširdus susitikimas.

Kelionės viršūnė neabejotinai buvo Sinodo antrojo susirinkimo Afrikos klausimais *Instrumentum laboris* perdavimas, surengtas Jaundės stadione kovo 19-ąją – šventojo Juozapo ir mano vardo dieną – iškilmingu šv. Mišių šventojo Juozapo garbei pabaigoje. Tai įvyko nuoširdžiai dalyvaujant Dievo tautai, anot *Ps 42, 5*, „aidint džiugiems šlovės šūksmams“; visa tai konkrečiai patyrėme. Sinodas darbuosis Romoje, tačiau tam tikra prasme jis jau prasidėjo Afrikos žemyno širdyje, čia gyvenančios, kenčiančios ir viltį puoselėjančios krikščioniškosios šeimos širdyje. Dėl to *Instrumentum laboris* paskelbimo sutapimas su šventojo Juozapo, kaip ir Abraomas, tikėjimo ir vilties pavyzdžio, švente man pasirodė kaip laimingas sutapimas. Tikėjimas į „artimą Dievą“, Jėzuje parodžiusį savo meilės veidą, Afrikai ir visam pasauliui yra patikimos vilties laidas, sutaikintos, teisingos ir taikios ateities laidas.

Po iškilmingos liturgijos ir darbo dokumento pristatymo Jaundės apaštališkojoje nunciatūroje susitikau su Vyskupų sinodo Afrikos klausimais ypatingosios tarybos nariais ir su jais išgyvenau intensyvios bendrystės akimirku: kartu apmąstėme Afrikos istoriją teologinėje ir pastoracinėje perspektyvoje. Tai buvo tarsi pirmasis Sinodo susirinkimas, įvairiems vyskupams ir popiežiui broliškai aptarinėjant Sinodo dėl susitaikymo ir taikos Afrikoje perspektyvas. Juk krikščionybė – ir tai buvo galima matyti – nuo pat pradžių suleido gilius šaknis į Afrikos žemę. Šitai liudija daugybė kankinių ir šventųjų, ganytojų ir katechetų, atsiradusių pirmiausia šiaurėje, o vėliau ir visame likusiame žemyne. Užtenka prisiminti Kiprijoną, Augustiną, jo motiną Moniką, Atanazą, taip pat Ugandos kankinius, Žozefiną Bakitą ir gausybę kitų. Šiandien, kai Afrika stengiasi plėtoti

politinę nepriklausomybę bei statydinti nacionalinę tapatybę dabartinėje globalizuotoje aplinkoje, Bažnyčia afrikiečius lydi bei per pirmą ir dabar jau antrą Sinodo susirinkimą primena didžiąją Vatikano II Susirinkimo žinią. Šio žemyno įvairius regionus, deja, vis dar kankinančių gausių ir dramatiškų konfliktų sukūryje Bažnyčia žino, jog turi būti vienybės ir susitaikymo ženklas bei įrankis, idant visa Afrika, išvien įgyvendindama Evangelijos mokymą, galėtų statydinti teisingą, solidarią ir taikią ateitį.

Įspūdingas Kristaus žinios humanizuojamojo poveikio ženklas neabejotinai yra Jaundės *Centre Cardinal Léger*, skirtas neįgalių žmonių reabilitacijai. Jį įsteigė Kanados kardinolas Paulis Émilis Léger, po Susirinkimo panorėjęs 1968 m. ten persikelti, kad galėtų dirbuotis tarp vargšų. Šiame valstybei vėliau perduotame centre sutikau daug kenčiančių brolių ir seserų ir su jais pasidalijau viltimi – ir kartu jos iš jų pasisėmiau, – įkvepiama tikėjimo net kenčiant.

Antrasis etapas – ir antroji mano kelionės dalis – buvo Angola. Ši šalis tam tikrais aspektais irgi simbolinė: užbaigusi ilgą vidinį karą, ji dabar yra išitraukusi į susitaikymo ir nacionalinio atkūrimo darbus. Tačiau susitaikymas ir atkūrimas negali būti autentiški, jei vyksta sąskaita vargšų, turinčių, kaip ir visi, teisę į savo šalies išteklių dalį. Štai kodėl šiuo savo apsilankymu, kurio pirmutinis tikslas, savaimė suprantama, buvo sustiprinti Bažnyčios tikėjimą, kartu norėjau paskatinti ir dabartinį socialinį procesą. Angoloje tikrai galima konkrečiai patirti tai, ką mano garbingasis pirmtakas ne kartą kartojo: viskas su karu prarasta, tačiau viskas su taika gali atgimti. Tačiau nacijai atkurti reikia didžiulių moralinių jėgų. O čia vėl labai svarbus vaidmuo tenka Bažnyčiai, pašauktai atlikti auklėjamąją funkciją darbuojantis gilumoje – atnaujinant bei ugdant sąžines.

Luandos, Angolos sostinės, globėjas yra šventasis Paulius: dėl šios priežasties Eucharistijai kartu su kunigais, vienuoliais, katechetais ir kitais pastoracijos darbuotojais apaštalui dedikuotoje bažnyčioje švęsti pasirinkau šeštadienį, kovo 21-ąją. Vėl mums prakalbo šventojo Pauliaus susitikimo su prisikėlusiu Kristumi patirtis, gebanti perkeisti žmones ir visuomenę. Istoriniai kontekstai keičiasi – ir į tai reikia atsižvelgti, – tačiau Kristus lieka tikrąja žmogaus bei žmonių visuomenės radikalaus atsinaujinimo jėga. Todėl grįžimas prie Dievo, grįžimas prie Kristaus reiškia žengimą gyvenimo pilnatvės link.

Norėdamas išreikšti Bažnyčios artumą pastangoms atkurti Angolą bei daugelį Afrikos regionų, Luandoje du ypatingus susitikimus panorau skirti jaunimui ir moterims. Susitikimas su jaunimu stadione buvo džiaugs-

mo ir vilties šventė, užtemdyta, deja, mirties dviejų prie įėjimo minios suspaustų mergaičių. Afrika yra labai jaunas žemynas, tačiau perdėm daug jos vaikų jau patyrę sunkių sužeidimų, kuriuos išgydyti gali tik nukryžiuotas ir prisikėlęs Kristus, kartu su savo Dvasia išliedamas ant jų jėgos mylėti bei siekti teisingumo ir taikos. O moteris pagerbiau už daugelio jų tarnystę tikėjimui, žmogaus kilnumui, gyvybei ir šeimai. Patvirtinau jų visišką teisę dalyvauti viešajame gyvenime, tačiau kartu neapleidžiant savo vaidmens šeimoje, pamatinės misijos, visada vykdytinos atsakingai dalijantis ja su kitais visuomenės elementais bei pirmiausia su sutuoktiniais ir tėvais. Štai tokią žinią palikau naujoms kartoms bei moterų pasauliui ir ją dar išplėčiau per didžiulį Eucharistijos šventimą sekmadienį, kovo 22-ąją. Jei Afrikos tautos, taip sakiau jiems, kaip senasis Izraelis grįs savo tautą Dievo žodžiu, praturtintu savo religinio bei kultūrinio paveldo, tai tikrai statydins susitaikymo ir visuotinės taikos ateitį.

Brangūs broliai ir seserys, kiek dar daug svarstymų kyla širdyje ir kiek atsiminimų ateina į galvą, kai pagalvoju apie šią kelionę! Prašau jūsų padėkoti Viešpačiui už stebuklą, kurį jis padarė ir toliau daro Afrikoje misionierių, vienuolių, savanorių, kunigų, katechetų jaunose parapijose didžiadvasiškos veiklos dėka. Taip pat prašau jūsų melstis už man tokias brangias Afrikos tautas, kad jos drąsiai sutiktų didžiulius socialinius, ekonominius ir dvasinius dabartinės akimirkos iššūkius. Viską ir visus patikiu Marijos, Afrikos Karalienės, motiniškajam užtarimui, taip pat visų Afrikos šventųjų bei palaimintųjų užtarimui.

Europos vyskupų konferencijų komisija (COMECE)

Toliau statydinti Europos namus

*Pareiškimas dėl rinkimų į Europos Parlamentą
2009 m. birželio 4–7 d.*

1. Rinkimai į Europos Parlamentą – proga statydinti geresnę Europą

Prabėgus šešiasdešimt ketveriems taikios plėtros metams ir dvidešimčiai metų nuo Geležinės uždangos žlugimo, užbaigusio žemyno padalijimą, tolesnė Europos integracija, nepaisant tam tikrų sunkumų, vertintina teigiamai. Todėl mes, COMECE vyskupai, remiame

Europą kaip vilties visiems jos piliečiams projektą ir to reikalaujame. Ir šiuo nepastoviu finansinės ir ekonominės krizės laikotarpiu Europos Sąjunga pasirodė kaip patikimi namai, siekiantys laiduoti tarp savo narių stabilumą ir solidarumą. Šiandien, 2009 metais, Europos Sąjunga geba ir turi priemonių atsilipti į labiausiai neatidėliotinus mūsų laiko iššūkius. Dalyvaujant rinkimuose į Europos parlamentą, visi piliečiai turi galimybę prisidėti prie Europos Sąjungos plėtojimo bei gerinimo.

2. Dalyvavimas rinkimuose – teisė ir pareiga

Katalikų Bažnyčia nuo pat pradžių rėmė Europos integracijos projektą bei palaiko jį ir toliau. Kiekvienas krikščionis turi ne tik teisę, bet ir pareigą dalyvaujant rinkimuose veikliai prie šio projekto prisidėti. Norint iš naujo atrasti „Europos sielą“, patenkinti pagrindinius žmogaus asmens poreikius ir tarnauti visuotinei gerovei, krikščionims dalyvauti rinkimuose būtina. Prie tokių siekių ir tikslų Europos parlamentas turi prisidėti savo įgaliojimais bei kompetencijomis, toliau plėtojamomis ratifikuojant Lisabonos sutartį.

3. Ko krikščionys laukia iš Europos Parlamento

Kiekvienos visuomenės pagrindiniai principai yra žmogaus kilnumas ir bendrojo gėrio skatinimas. Todėl šie principai turėtų būti kiekvienos ES politikos centre. Atsižvelgdami į reikšmingą Europos parlamento vaidmenį, tikimės, jog Europos Parlamento nariai aktyviai stengsis:

- gerbti žmogaus gyvybę nuo prasidėjimo momento iki natūralios mirties kaip neatsiejamą Europos įstatymų leidybos, programų ir politikos dėmenį;
- remti vyro ir moters santuoka pagrįstą šeimą kaip pagrindinę visuomenės ląstelę;
- skatinti socialines darbuotojų teises ir garantuoti jiems darbo sąlygas, gerbiančias jų sveikatą, saugumą ir orumą;
- remti etinėmis vertybėmis grindžiamą ūkio organizaciją, siekiant laiduoti ilgalaikį žmogiškąjį vystymąsi Europos Sąjungoje bei globalinėje plotmėje;
- finansine parama ir inovacinėmis partnerystėmis skatinti teisingumą Europos santykių su besiplėtojantėmis šalimis srityje;
- darbais rodyti solidarumą su mūsų visuomenės silpniausiais bei neturtingiausiais (pirmiausia su neįgaliaisiais, prieglobsčio ieškančiais ir migrantais);

– saugoti kūrinių kovojant su klimato kaita ir skatinant santūrią gyvenseną;

– skatinti taiką pasaulyje koordinuota ir nuoseklia ES užsienio politika.

Apšviesti ir vedami Jėzaus Kristaus Evangelijos, krikščionys geba ir trokšta prisidėti prie šių tikslų įgyvendinimo, atmindami popiežiaus Jono Pauliaus II ištarą: „Krikščioniškasis įkvėpimas gali paversti politinių, kultūrinių ir ekonominių dėmenų visumą bendru gyvenimu, kur visi europiečiai jaustųsi kaip namie“ (*Ecclesia in Europa*, 121).

Adrianus van Luyn SDB, prezidentas, Roterdamo (Nyderlandai) vyskupas

Piotr Jarecki, viceprezidentas, Varšuvos (Lenkija) vyskupas augziliaras

Reinhard Marx, viceprezidentas, Miuncheno ir Freisingo (Vokietija) arkivyskupas

Gianni Ambrosio, Piacenza-Bobbio (Italija) vyskupas
Virgil Bercea, Oradea Mare/Gran Varadino (Rumunija) vyskupas

Ferenc Cserháty, Esztergom-Budapešto (Vengrija) vyskupas augziliaras

Jozef De Kesel, Briuselio (Belgija) vyskupas augziliaras
Nikólaos Fóscolos, Atėnų (Graikija) arkivyskupas

Fernand Franck, Liuksemburgo (Liuksemburgas) arkivyskupas

Adolfo Gonzales Montes, Almerijos (Ispanija) vyskupas
Mario Grech, Gozo (Malta) vyskupas

Anton Justs, Jelgavos (Latvija) vyskupas

Egon Kapellari, Graz-Seckau (Austrija) vyskupas

William Keney, Birmingemo (Anglija ir Velsas) vyskupas augziliaras

Czeslaw Kozon, Kopenhagos (Skandinavija) vyskupas
Christian Kratz, Strasbūro (Prancūzija) vyskupas augziliaras

Vaclav Maly, Prahos (Čekijos Respublika) vyskupas augziliaras

Peter A. Moran, Aberdeeno (Škotija) vyskupas

Rimantas Norvila, Vilkaviškio (Lietuva) vyskupas

Christo Proykov, Sofijos (Bulgarija) apaštališkasis eksarchas

Frantisek Rabek, kariuomenės ordinariato vyskupas (Slovakija)

Anton Stres, Mariboro (Slovėnija) arkivyskupas koadjutorius

José Amândio Tomás, Vila Realo (Portugalija) vyskupas koadjutorius

Noel Treanor, Downo ir Connoro (Airija) vyskupas

Vidinio gydymo pamaldos

Kovo 26 d. Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčioje vyko vidinio gydymo pamaldos su svečiais iš Belgijos – Annette Oppitz ir Josephu Bastinu, turinčiais didelę patirtį vidinio gydymo tarnystėje, kuri jau 14 metų tęsiama Lietuvoje bei Latvijoje. Kartu su jais liudyti ir melstis užtarimo malda atvyko ir latvė Ilze Kurša.

Gausiai į vakarines pamaldas susirinkę tikintieji rektorius t. Ryčio Gurkšnio SJ per pamokslą buvo paraginti įsimąstyti, į kokį Dievą kviečia tikėti Jėzus. „Jo žinia – tai galingas Dievo veikimas šių dienų pasaulyje. Turime mus mylintį, laiminantį ir globojantį Viešpatį“, – sakė t. R. Gurkšnys, drąsindamas tikėti, kad kiekvienas pakrikštytasis yra Jėzaus pateptas, tad gali būti jo ir išgydytas iš savo sužeidimų. Daug Eucharistiją šventusių žmonių vėliau pasiliko minėtose vidinio gydymo pamaldose. Jas pradėjęs J. Bastinas sakė, kad Jėzus, atėjęs išgelbėti žmogaus, visų pirma nori išgydyti jį iš nuodėmės. Išgydymo esmė – pirmiau išgydyti dvasią negu išvaduoti iš fizinių skausmų. Misionierius apžvelgė ypatingą Šventosios Dvasios dovaną – pažinimo žodžio charizmą, kuria apdovanota A. Oppitz, ir pakvietė tarti Viešpačiui tris „taip“: „taip“ Dievo meilei, „taip“ paprastam savo žmogiškosios situacijos priėmimui, „taip“ tikėjimui, kad Dievas gali pašalinti viską, kas trukdo atsiverti.

Būti atviriems, prašyti išgydymo malonės susirinkusius skatino kelių žmonių liudijimai, o liudijusi A. Oppitz palinkėjo būti ypač kantriems laukiant Viešpaties veikimo, kuris niekada nebūna be tikslo, įvyksta jo norimu laiku ir skiriamas žmogaus pasitikėjimui Dievu ugdyti. Ištvėringa ir nepaprastai pasiaukojusi garbaus amžiaus misionierė linkėjo prašyti išgijimo, nes Viešpats, būdamas geras, jį tikrai duoda, ir visa, kas ateina iš jo, skirta žmogaus džiaugsmui. Užtarimo maldos vyko prie išstatyto Švč. Sakramento, suklypus adoracijai, giesmėmis šlovinant Viešpatį.

Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Kovo 24 d. Kauno arkivyskupijoje tarnaujantys dvasininkai dalyvavo kurijoje vykusiame bendrame susirinkime. Jo pradžios maldai ir darbotvarkei vadovavo arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Susirinkime taip pat dalyvavo ir kalbėjo vyskupas augziliaras Jonas Ivanauskas, svečias iš Taizé bendruomenės brolis Robas, informaciją pateikė arkivyskupijos institucijų atstovai.

Pirmojoje dalyje br. Robas pakvietė kunigus skatinti jaunimą aktyviai įsitraukti į pasirėngimą ir dalyvauti gegužės 1–3 d. Vilniuje rengiamame Europos jaunimo susitikime, kuriam pasiruošti jaunimas gali pagal kiekvienam mėnesiui siūlomą, drauge su Vilniaus arkivyskupijos Jaunimo centru parengtą medžiagą, ugdančią pasitikėjimą Dievu, jo atlaidumu, pasitikėjimą savimi ir kitais. Br. Robas, dabar pats lankantis parapijas ir iš arčiau su jomis susipažįstantis, liudijo matantis jose didžiulį turtą – daug jaunimo, kuris nori ką nors veikti Bažnyčioje. Pasak svečio, jaunimui reikia suaugusiųjų – kunigų, vienuolių, mokytojų – palaikymo ir padrąsinimo, ypač tada, kai jie imasi iniciatyvos ir patiria pirmas kliūtis. Br. Robas pasidalijo savo bendruomenės patirtimi, kaip išklausti jaunuolį, su juo kalbėtis. Br. Robas ypač džiaugėsi šeimų nusiteikimu priimti įvairių šalių piligrimus Vilniuje – jau dabar jos pasirengusios priimti 5 tūkst. jaunuolių. Jauni Lietuvos žmonės, kurie dažnai ir gausiai kaip piligrimai atvyksta į Taizé bendruomenę Prancūzijoje, pasak br. Robo, turi nuostabią galimybę visai netoliese, savo šalyje, pabendrauti ir tarpusavyje, žengti prie savo giliausių vidinių troškimų ir artėti prie Dievo. Br. Robas sakė, kad susitikimą Vilniuje jo bendruomenė, trokštanti tikėjimą perduoti jaunimui, priima kaip dovaną.

Kauno arkivyskupijos Jono Pauliaus II piligrimų centro vadovas Mantas Kuraitis paliudijo, kokį didžiulį postūmį veikti Bažnyčioje jam pačiam davusi pirmoji kelionė į Taizé. Jis supažindino su arkivyskupijoje vykstančiu pasirėngimu jaunimo susitikimui Vilniuje, paragino aktyviau kviešti jaunus žmones (16–35 metų) registruotis į šį tarptautinį krikščionišką renginį.

Jau ne vienerius metus Kauno arkivyskupijoje ir visoje Lietuvoje vykdomą parapijų atsinaujinimo programą „Atgaivink“ pristatė jos administratorė Vaida Spangelevičiūtė. Ji trumpai supažindino su esminiais programos tikslais, trukmės, turinio aspektais. Pasak V. Spangelevičiūtės, daugeliui tikinčiųjų dar stokojant gyvo tikėjimo, ši 2,5 metų trukmės 5 pakopų programa gali padėti jį atnaujinti, paskatinti maldos gyvenimą, Šventojo Rašto studijas.

Arkiv. S. Tamkevičius paragino kunigus pasinaudoti puikia sielovados galimybe, kurią teikia rengiamas jaunimo susitikimas Vilniuje, atkreipė dėmesį, jog ir „Atgaivink“ programa neabejotinai veiksminga ir ypač naudinga šiais evangelizacijai skirtais metais.

Po pertraukos antroje susirinkimo dalyje vysk. J. Ivanauskas aptarė kai kuriuos Kauno arkivyskupijos antrojo sinodo nutarimus. Ganytojas atkreipė dėmesį, jog matant, kaip sparčiai sekuliarizacija užvaldo žmonių sąmonę, Kauno Bažnyčia nepaprastai svarbu yra gyvai, atsakingai ir vaisingai įgyvendinti sinodo nutarimus remiantis malda ir pasitikėjimu Šventosios Dvasios vedimu. Klebonai paraginti pasirūpinti, kad šie nutarimai, siekiant gilesnio ekleziologinio matmens, būtų prieinami tikintiesiems. Vysk. J. Ivanauskas pasidžiaugė kai kuriomis gražiomis kunigų iniciatyvomis įgyvendinant minėtus

nutarimus, linkėjo, kad jos nebūtų formalios ar atidedamos ateičiai. Pranešime pabrėžta, kaip svarbu palaikyti parapijose įvairias maldos grupes, bendradarbiavimą su mokyklomis, pašaukimų į visus luomus brandinimą. Buvo aptarti vyskupo ir dekanato vizitacijų klausimai, dekanatų pastoracijos centrų, parapijų pastoracinių tarybų reikalai ir paraginta juos spręsti atsižvelgiant į sinodo nutarimus.

Pratęsdamas vysk. J. Ivanausko mintį apie piligrimines keliones ir jų skatinimą bei ryšių palaikymą su arkivyskupijos Piligrimų centru, arkiv. S. Tamkevičius rekomendavo keliones pradėti nuo piligriminių šventovių Lietuvoje, pranešė apie Šiluvoje kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį švęsimą Ligonių dieną (pirmoji vyks balandžio 24 d. vakare) ir pirmąją Komuniją priėmusių vaikų įrašymą į Rožinio draugiją, pasiūlė remtis naujuoju *Jono Pauliaus II piligrimų kelio vadovu*. Klebonai paraginti kurti ar palaikyti maldos grupes, kurios, kaip žinoma iš pasaulinės patirties, teikia pagrindą sėkmingai sielovadai. Ganytojas išsakė minčių apie kai kuriuos liturgijos klausimus ir paragino kunigus išlaikyti šioje srityje vienybę su vyskupu, labiau rūpintis liturgijos grožiu. Arkivyskupas taip pat akino kunigus padėti žmonėms įgyventi sunkmetį palaikant tinkamas visuomenės iniciatyvas, žmonių viltį, skatinant jų solidarumą, kiek įmanoma, paremiant per *Caritas* struktūras.

Visi arkivyskupijos kunigai Didįjį ketvirtadienį pakviesti į Krizmos Mišias, taip pat paraginti balandžio 28 d. dalyvauti tarptautinėje konferencijoje evangelizacijos tema VDU Katalikų teologijos fakultete.

-kasp-

Lietuvos krikščioniškojo gyvenimo bendruomenės II suvažiavimas

Kovo 28–29 d. Kauno Jėzuitų vienuolyno salėje vyko Lietuvos krikščioniškojo gyvenimo bendruomenės II suvažiavimas. Jame dalyvavo 63 šios bendruomenės nariai iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir Anykščių, bendruomenės grupių palydėtojai, Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius SJ, Lietuvos ir Latvijos provincijos provincijolas t. Aldonas Gudaitis SJ, bendruomenės Bažnyčios asistentas t. Stasys Kazėnas, Prancūzijos krikščioniškojo gyvenimo bendruomenės prezidentas Dominykas Leonardas.

Suvažiavimas pradėtas meditacija. Maldos žodžių vedami suvažiavimo dalyviai Dievo akivaizdoje peržvelgė nueitą bendruomenės kelią, dėkojo Viešpačiui už suteiktas bendruomenei dovanas ir patirtis.

Bendruomenės tarnystės grupės atsakingoji Jūratė Stučinskaitė apžvelgė per metus vykusius bendruomenės renginius, veiklos kryptis, kilusias iniciatyvas, jų vaisius, priminė pasaulinės bendruomenės asamblėjos kvietimą ieškoti bendruomenės misijos. Anot prelegentės, atėjo metas atpažinti, kur Dievas bendruomenę kviečia, kaip bendruomenės nariai turėtų atsiliiepti siekdami labiau būti apaštališkuoju kūnu.

Suvažiavimo dalyvius pradžiugino Kauno arkivyskupo metropolito S. Tamkevičiaus dalyvavimas. Ganytojas, savo pranešime apžvelgęs dabartinę Lietuvos Bažnyčios situaciją, pabrėžė, jog per 1000 metų krikščionybė Lietuvoje ir pati valstybė nuėjo sudėtingą kelią. Pasidžiaugęs, kad per pastaruosius dvidešimt metų būta ir daug gerų dalykų – pavyzdžiui, kaip niekad anksčiau plačiai skaitomas Šv. Raštas, plėtojasi piligrimystė, randasi daug maldos grupių, daugy-

Vidinio gydymo pamaldos su belgų misionieriais surengtos ir Kauno Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo), Šv. Antano Paduviečio, Jonavos Šv. apaštalo Jokūbo bažnyčiose.

-kasp-

Jaunimo vadovų rekolekcijos

Kovo 27–28 d. Truskavoje vyko Kauno arkivyskupijos jaunimo vadovų rekolekcijos „Išėjimas“. Jas vedė kun. Kęstutis Brilius MIC. Rekolekcijose dalyvavo jaunimo vadovai iš Ukmergės, Kėdainių, Jurbarko ir Kauno I dekanato parapijų. Kalbėdamas apie pavyzdžius Senajame Testamente, kun. K. Brilius MIC ragino jaunimo vadovus „išeiti“, nes išėjimas yra sąlyga, kad Dievas atvestų į Pažadėtąją žemę. Neįmanoma eiti Dievo link neatitrukstant nuo praeities. Šių dienų jaunimą reikia „išvesti“ iš kuriamos pasaulėžiūros, kuriamos kultūros, padėti jam deramai suvokti kintančias visuomenės normas. Rekolekcijų vadovas sakė, kad „išeidami tampame orientuoti vilties kryptimi“. Tai reiškia palikti tai, ką turime, atsisakyti patogumų ir savo prisirišimų. Kun. K. Brilius MIC drąsino vadovus, kad jie, lydėdami jaunimą į susitikimą su Dievu, į pasaulio pažinimą kitomis spalvomis, į tikrą laisvės išgyvenimą, nebijotų būti tiesūs, neapkarpytų tiesos, nesiektų taikytis prie jų aplinkos, bet neštų autentišką Kristų į jų kasdienybę. Rekolekcijos buvo užbaigtos Truskavos Šventosios Dvasios bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias aukėjo VDU kapelionas kun. Simas Maksvytis.

-kajc-

Susitikimas su „Sniego gniūžtės“ koordinatoriumi

Kovo 23 d. Marijampolėje viešėjo tarptautinės jaunimo organizacijos „Sniego gniūžtė“ koordinatorius ir vienas iš įkūrėjų Jackas Irwinas. Šiame mieste jis lankėsi ir praeitais metais. Tada vykusiam susitikime buvo gvildinama aktuali tėvų ir vaikų bendravimo tema. Kalbėta apie tai, kaip tėvai gali bendrauti su savo vaikais, patys įsitraukti į jų vaikus dominančią aktyvią veiklą siekiant atviresnių

tarpusavio santykių. Šiais metais Jackas Irwinas vedė popietę paaugliams ir tėvams, toliau gilindamasis į paauglių ir suaugusiųjų bendradarbiavimo temą. Susitikimo metu dalytasi mintimis apie tai, ko vaikai ir tėvai tikisi vieni iš kitų, kas trukdo vieniems kitus geriau suprasti. Atkreiptas dėmesys, kad paaugliams svarbu būti įvertintiems, suprastiems, kad jie nori dalytis savo išgyvenimais. Pastebėta, jog dažnai tėvų ir vaikų lūkesčiai nesutampa, nes bendravimui bei pasidalijimui skiriama per mažai dėmesio ir laiko. Vilkaviškio vyskupijos jaunimo centras, naudodamasis prevencinės „Sniego gniūžtės“ programos metodika, siekia padėti suartinti tėvus ir vaikus bei pagerinti jų tarpusavio supratimą. -aa-

Susikaupimo seminarai

Kovo 14–15 ir 21–22 d. Vilkaviškio vyskupijos jaunimo centras Marijampolėje surengė susikaupimo seminarus vyskupijos jaunimui. Dalyviai susirinko iš Aleksoto, Alytaus, Garliavos, Igliaukos, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Lazdijų, Marijampolės, Sasnavos, Šeštokų, Veisiejų. Seminarų metu buvo gilinamasi į gavėnios pasninko esmę. Pasninkas padeda išsilaisvinti iš tų dalykų, nuo kurių žmogus kartais tampa priklausomas, nors jie patys savaime ir nebūtų blogis, kaip, pavyzdžiui, kava, saldumynai. Ši praktika pagelbsti tikintiesiems atsakingiau vertinti laiką ir jį tvarkingiau paskirstyti tarp darbo ir poilsio, nešvaistyti jo per daug ilgam televizijos žiūrėjimui arba kompiuteriniams žaidimams. Gavėnios pasninką taip pat turėtų lydėti sąmoningas ir maldingas dalyvavimas sekmdienio Eucharistijoje, nuoširdi Atgailos sakramento praktika, kasdienė malda, Šventojo Rašto skaitymas, stropus atsidėjimas geriems darbams, artimo meilė ir santarvė šeimoje. Pasak popiežiaus Benedikto XVI, gavėnios pasninkas mums primena, jog marindami savo egoizmą, mes atveriamė širdis Dievo ir artimo meilei, kuri yra svarbiausias iš visų Dievo įsakymų. Seminaro dalyviai grupelėmis svarstė, koks būtų pasaulis be atleidimo, kas kliudo atleisti kitam.

bė žmonių ieško dvasinės atgaitos, dalyvauja rekolekcijose, – tačiau Bažnyčios širdyje stokojama vienybės, trūksta suvokimo, kad Bažnyčia yra ten, kur yra Kristus, trūksta užsidegusių Evangelijos skelbėjų. Arkivyskupas pabrėžė, kaip svarbu, kad gyvendamas sekuliarizuotoje visuomenėje skelbėjas skelbtų tai, kuo gyvena, reikia ne tik aiškios tapatybės suvokimo, bet ir aiškaus apsisprendimo – kad būtume matomi kaip katalikai, kad būtume drąsūs ir atviri ir nesidangstyti. Bažnyčiai reikia aktyvių kunigų ir pasauliečių. Negalima pasiduoti bendrai negatyviai nuotaikai, kad Bažnyčioje viskas blogai. Reikia šviesaus žvilgsnio. „Turime Kristų, kas mums gali trukdyti?“ – klausė ganytojas. „Bažnyčią stato ne tik vyskupai ir kunigai, bet visi tikintieji. Svarbiausia turėti širdyse velykinės dvasios, gyventi velykiniu džiaugsmu“, – kalbėjo arkiv. S. Tamkevičius.

Provincijolas t. Aldonas Gudaitis SJ priminė, jog Krikščioniškojo gyvenimo bendruomenė yra pasaulietinė bendruomenė. Dievo Dvasia įkūrė savarakišką apaštališkąjį kūną, jėzuitai tik globoja bendruomenę. Kalbėdamas apie skausmingas patirtis Bažnyčioje, provincijolas pastebėjo, jog Bažnyčios istorijos patirtis byloja, jog daugiausia bėdų pridarė už Evangelijos skelbimą atsakingųjų tarpusavio vaidai. Tėvas Aldonas kvietė nesustoti, nepasiduoti asmeniškumams. „Mūsų Evangelija bus labiau matoma tada, kai ne tik perduosime Evangelijos žinią, bet ir vienas kitą priimsime su kiekvieno skirtingumais ir gerbsime bei mylėsime. Žmonėms reikia mūsų liudijimo“, – sakė pranešėjas.

Suvažiavime dalyvavo Dominykas Leonardas, Prancūzijos KG bendruomenės prezidentas. Svečias pasidalijo Prancūzijos KG bendruomenės misijų Bažnyčioje patirtimi, pasidžiaugė, jog vienybė su Kristumi skatina bendruomenės narius atsiliepti į Bažnyčios poreikius. Pasak jo, Evangelija tampa gyvu žodžiu, kai ji būna išgyventa, kai ja pasidalijama tarp žmonių, jaučiančių dvasinį troškulį. Svečio nuomone, Prancūzijos bendruomenės ryžtas įsipareigoti vis dar yra persmelktas abejonių: „Mes neturime aiškaus atsakymo, nuolat ieškome ir stengiamės būti dėmesingi visiems Bažnyčios poreikiams, būti atviri ir dalyvauti visuose pakvietimuose pasitikėdami Dvasios vedimu.“ Prelegentas teigė, jog tik su kantrybe ir švelnumu bendruomenė ras savo vietą ir kartu galės eiti susitikti su tais, su kuriais Viešpaties valia savo kelyje susiduriame, kad labiau mylėtume ir tarnautume.

Išklausę prelegentų pranešimus, suvažiavimo dalyviai darbą tęsė grupelėse, apsvarstydami išsakytas mintis, pasidalydami patirtais dvasios judesiais, siekdami atpažinti kvietimą iniciatyvoms ir misijoms. Darbo grupėse atpažintos trys pagrindinės misijų kryptys: asmeninis augimas, atvirumas kitam, palaikymas. Bendruomenės nariai maldoje peržvelgdami šias kryptis bandė atpažinti ir grupelėse pasitikrinti kiekvieno asmeninį pašaukimą.

Antrą suvažiavimo dieną buvo apsvarstytas ir patvirtintas bendruomenės statutai. Suvažiavimas užbaigtas šv. Mišiomis.

-lg-

Tytuvėnų piligrimų centro pristatymas

Kovo 28 d. Tytuvėnų bažnyčioje surengta Tytuvėnų piligrimų centro pristatymo šventė. Kartu buvo švenčiama ir šios viešosios įstaigos, įsteigtos 2008 m. kovo 28-ąją, vienu metų gyvavimo sukaktis.

Į šventę atvykęs Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis vadovavo iškilmingai Eucharistijos aukai. Pamokslą ganytojas skyrė tos dienos Evangelijai bei nūdienos

aktualijoms aptarti, paragindamas atlikti svarbią gavėnios laikotarpiu išpažintį. Piligrimų centras, pasak vyskupo, turi ne tik įprastą, bet ir prakilnesnę paskirtį – kiekvienam žmogui parodyti Kristų. Vėliau, pristatymo šventėje, ganytojas priminė tūkstantmečio sukaktį ir kvietė labiau gilintis į Šventąjį Raštą.

Tytuvėnų piligrimų centras pristatytas iškart po šv. Mišių Tytuvėnų bažnyčioje. Pasak centro vadovės Astos Vaitkevičiūtės-Kizienės, norėta ne tik pristatyti centrą ir pasidžiaugti vienu metų gyvavimo sukaktimi, bet ir pradėti minėti tradicinę piligrimų dieną. Centro steigėjas Kelmės vicemeras Zenonas Mačernis pasidžiaugė prieš dvejus metus pradėtais darbais ir linkėjo vilties, kad Tytuvėnų šventovė bus tokia, kokia jai skirta būti.

A. Vaitkevičiūtė-Kizienė pristatė centro tikslus, supažindino su projektais, kuriuos netrukus tikimasi įgyvendinti, edukacine programa, turistų laukiančiais siurprizais. Pristatymą meniškai pratęsė jaunuolių parengta programa. Vienuoliais bei angelais apsirengę tytuvėniškiai samprotavo apie piligrimystės esmę, sekė angelų pasaką, kvietė atsigręžti į savo ir artimųjų išgyvenimus, trumpai papasakojo Tytuvėnų vienuolyno pastatymo istoriją.

Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblis, pradėtas statyti XVII a. pabaigoje – vienas garsiausių barokinių ansamblių Lietuvoje ir Šiaurės Rytų Europoje. Prie bažnyčios uždaras stačiakampis kiemas – šventorius su arkadinėmis galerijomis, skirtomis Kryžiaus keliui. Kiekvienoje stotyje įmūryta žiupsnelis žemių, parvežtų iš Jeruzalės. Galerijų vidinėje pusėje, ant sienų, dar matyti XVIII a. pab. nutapytos 24 daugiafigūrės freskos, vaizduojančios atskirus biblinius epizodus ir Kristaus gyvenimo ir kančios scenas. Iki mūsų laikų išlikusi ir laiptų koplyčia, pastatyta *Scala Sancta* pavyzdžiu. Ji turi 30 laiptų pakopų, kuriomis maldininkai, apmąstydami Kristaus kančią, keliais kopija aukštyn, bučiuodami kiekviename laipte po stikliniu gaubtu įdėtas šventas relikvijas, pargabentas iš Palestinos. Didelį išspūdį daro nepaprastai ištaigingas didysis Tytuvėnų bažnyčios altorius. Tai bene paskutinis toks ryškus barokinės dailės pavyzdys Lietuvoje.

Tytuvėnų piligrimų centro vadovės teigimu, svarbiausias centro tikslas – suteikti pagalbą kiekvienam atvykusiajam. Šventės metu pradėta rašyti ir svečių knyga, kurioje pirmąjį įrašą palinko Šiaulių ganytojas Eugenijus Bartulis.

-irat-

Pristatyta knyga apie ambasadorių Kazį Lozoraitį

Kovo 28 d. Kaune, istorinėje prezidentūroje, surengtas knygos „Diplomatas *par excellence*: Kazys Lozoraitis (1929–2007)“ pristatymas sutraukė gausų būrį Lietuvos diplomatijos ir valstybės istorija bei iškiliais jos veikėjais besidominčių žmonių. Renginyje dalyvavo leidėjai bei ambasadoriaus našlė Giovanna Pignatelli-Lozoraitis su dukra Daina, LR prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma, Europos parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis, ambasadorius Algirdas Saudargas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas ir kt.

Renginį vedęs Lietuvių išėivijos instituto direktorius, VDU prof. Egidijus Aleksandravičius pirmiausia žodį tarti pakvietė knygos sudarytoją dr. Giedrę Jankevičiūtę ir šią knygą visuomenei pristatančios leidyklos „Artuma“ vadovą bei to paties pavadinimo žurnalo vyriausiąjį redaktorių Darių Chmieliauską.

Taikant *Forum* teatro metodą, buvo bandoma ieškoti atsakymų į įvairius klausimus, rasti jų sprendimo būdus.

-aa-

Susitikimas pataisos namuose

Kovo 26-ojo penkiems Jonavos vaikams buvo ypatinga. Lietuvos *Caritas* projekto „Kalinių globa ir reintegracija“ iniciatyva, padedant Panevėžio pataisos namų direktoriaus pavaduotojai Reginai Stankuvienei, buvo suorganizuotas neeilinis vaikų ir pataisos namuose kalinčios mamos susitikimas. Ilga kelionė ir nerimo kupinas laukimas tą dieną atsipirko su kaupu. Daugiau nei pusmetį mamos nematę vaikai, sutiko ją su ašaromis akyse. Emociškai įtempta akimirka kaipmat paneigė visuomenėje giliai įsišaknijusį stereotipą, jog visos kalinčios moterys yra blogos mamos. Panevėžio pataisos namų Socialinės reabilitacijos skyriaus specialistė Sandra Petrosevičienė patvirtino, jog toli gražu ne visų kalinčiųjų motinystės teisės yra atimtos ar apribotos. S. Petrosevičienė pasidžiaugė, jog socialiniai darbuotojai ir kiti specialistai bausmę atliekančioms ir įkalinimo vietoje auginančioms mažamečiams vaikams motinoms rengia specialius mokymus. Motinystės įgūdžių lavinimas, motyvacija dažniausiai pasiteisina, ir į laisvę išėjusios moterys toliau rūpinasi savo vaikais.

Lietuvos *Caritas* projekto „Kalinių globa ir reintegracija“ koordinadorius Vytautas Ilevičius per daugelį darbo metų su esmais ir buvusiais nuteistaisiais pastebėjo kalinčiųjų poreikį susitikti su laisvėje likusiais vaikais. Panašus susitikimas buvo suorganizuotas praėjusių metų Tėvo dienos proga. Tą kartą Pravieniškųjų antruosiuose pataisos namuose susitikimas su vaikais buvo surengtas dviem nuteistiesiems vyrams. Lietuvos *Caritas*, gavęs finansavimą iš Vokietijos katalikų solidarumo akcijos *Renovabis*, nuo šių metų pradžios pradėjo vežioti Lietuvos vaikus į įkalinimo vietas susitikti su ten bausmę atliekančiais tėvais. Besikreipiančiųjų į *Caritas* su prašymu nuvežti vaikus pas kalinčius tėvus su-

laukiama kasdien, todėl projekto koordinatorius V. Ilevičius nuogaustauja, jog išpildyti visų norus nepakaks rėmėjų skirtų lėšų. „Projektui „Kalinių globa ir reintegracija“ bei naujam sumanymui vežioti vaikus į kalėjimus šiais metais buvo skirta penktadaliu mažiau lėšų nei praėjusiais metais. Vaikus vežioju savo automobiliu, kuris tokiais tempais dirbant ilgai nelaikys. Daug lėšų reikia skirti techninei priežiūrai. Norinčiųjų pamatyti mamas ar tėčius negaliu nuvilti“, – žodžio laikosi V. Ilevičius. Projekto koordinatorius kreipiasi į geros valios žmones, kurie finansine ar kitokia parama galėtų prisidėti prie *Caritas* veiklos ir tokiu būdu padėtų tęsti šį gražų sumanymą, taip pat ragina visų LR pataisos namų vadovybę palaikyti šią idėją.

-Ici-

Gavėnios susikauptimo vakaras

Kovo 26 d. Kauno I dekanato tikybos mokytojai ir katechetai dalyvavo Šv. arkangelo Mykolo (igulos) bažnyčioje surengtame gavėnios dvasinio susikauptimo vakare „Kančios ir atgailos keliu“. Bažnyčios rektorius kun. Tomas Karklys į susitikimą pakvietė šventovėje esančių Kristaus kryžiaus kelio stočių autorių dailininką Virginiją Kašinską, kuris mielai sutiko papasakoti apie savo kelionę po Šventąją Žemę ir kūrybinį procesą tapant Kryžiaus keliu. Dvi susitikimo valandos prabėgo nepastebimai. Mokytojai su meile ir užuojauta dvasios akimis žvelgė į Nukryžiuotąjį, sekė Jėzaus kančios keliu, apmąstė kiekvieną stotį žvelgdami į žaizdotą Viešpaties kūną. Mokytojai dėkojo dailininkui už įdomų savo darbų pristatymą, už patirtą dvasinę atgaivą ir prasmingą nuveikimą ateinančiai Kristaus Prisikėlimo šventei.

-nk-

Seminaras apie apaštalą Paulių

Kovo 27 d. Kauno arkivyskupijos katechetikos centre surengta pirmoji seminaro „Šv. Pauliaus, jo raštų ir teologijos svarba šiandienai“ dalis. Seminarą vedė Vilniaus pedagoginio universiteto Ti-

Knygos susitinka savo autorius – šį posakį, pasak dr. G. Jankevičiūtės, patvirtino šio leidinio atsiradimo istorija. Dvidešimt metų pažįstanti jai asmeniškai brangią Lozoraičių šeimą dailės istorikė, anksčiau su ambasadoriaus žmona parengusi knygą „Pasivaikščiėjimai po Romą su Giovanna“ (leidykla „Aidai“, 2006 m.), sakė, kad šis asmeniškasis ryšys anaiptol nepalengvino knygos rašymo. Pats ambasadorius, kitų skatinamas rašyti atsiminimus, juos tarsi pradėjo rengdamas su dr. G. Jankevičiūte pokalbius, spausdintus „Artumos“ žurnale. Pasak dailėtyrininkės, K. Lozoraitis juos plėtojo, ir atrodė, kad vėliau bus galima tikėtis ir atsiminimų knygos, tačiau šios viltys išsisklaidė dėl netikėtos ambasadoriaus mirties. Pirmoji knygos dalis išaugusi iš interviu, parengtų „Artumai“. K. Lozoraičio bendradarbių ir bendraminčių atsiminimai sudaro antrąją dalį, o politinės, diplomatinės aplinkybės, pasak sudarytojos, knygoje atsispindi tiek, kiek jos susijusios su K. Lozoraičio asmeniu, jo šeima. „Jo privatumas niekada nebuvo uždaras, o gyvenimas skirtas Lietuvai“, – sakė dr. G. Jankevičiūtė, atkreipdama dėmesį į savo tikslą atskleisti knygoje vienos žymiausių XX a. Lietuvos šeimų aplinką, kuri neretai knygoje būna užmirštama.

Leidyklos vadovas D. Chmieliauskas, sudarytojos žodžiais, tikras knygos sumanymo *spiritus movens*, tvirtino meilę ir pagarbą K. Lozoraičiui, kurį asmeniškai sutiko vos keletą kartų, paveldėjęs iš ilgametės „Artumos“ redaktorės Vandos Ibianskos, ambasadoriaus dėka gavusios popiežiaus Jono Pauliaus II paraginimą pakreipti žurnalą šeimos linkme. Pasak D. Chmieliausko, šią knygą imant į rankas norisi būti paprastam, tiesiam ir žmogiškam, koks buvo ir pats ambasadorius. „Knyga jauki ir dėl ją rengusių žmonių nuoširdumo“, – sakė D. Chmieliauskas, dėkodamas visiems, kurie prisidėjo prie šios knygos atsiradimo, ypač sudarytojai dr. Giedrei Jankevičiūtei, redaktorei Reginai Pupalaigytei, dailininkei Mildai Kairaitienei bei knygos leidimą parėmusiai LR Užsienio reikalų ministerijai.

„K. Lozoraičio netektis dar aštresnė, nes knyga parengta su didele meile“, – kalbėjo ambasadoriaus giminaitė prof. Dalia Brazauskienė, gražiai atsiliepdama apie leidinį, visomis detalėmis prasmingai atskleidžiantį K. Lozoraičio meilę ir auką Lietuvai, nepaprastą jo inteligentiškumą, toleranciją, būdo švelnumą ir santūrumą. Prof. D. Brazauskienė ypač pabrėžė Lozoraičių šeimoje visada puoselėtą lietuviškumą, patriotiškumą, pareigos jausmą; vėliau šios nuostatos K. Lozoraičio buvo skiepijamos savo dukrai.

„Tiesiog girdžiu tėvą kalbant“, – dėkodama leidėjams sakė dukra Daina apie brangią jai knygą, atskleidžiančią tėvo gyvenimą. Ambasadoriaus našlė Giovanna Pignatelli-Lozoraitis kupinu jaudulio savo liudijimu tarsi patvirtino, kad ambasadorius yra tarp jo atminimu besidalijančių žmonių.

Renginio dalyvius pasveikinęs LR Prezidentas V. Adamkus atkreipė dėmesį, jog knygos, būdamos neabejotinai svarbios mūsų gyvenime, užkerta kelią bandymams manipuliuoti istorijos įvykiais ir nuvalo tai, kas galėtų būti užnešta laiko dulkėmis. V. Adamkus prisiminė savo pažintį su Lozoraičių šeima, kurią pavadino labai svarbia Lietuvos diplomatijos dalimi. „K. Lozoraitis buvo savotiškas aristokratas, kuris gyveno ir idealais, ir realybe. Jis neapsiribojo vien diplomatine veikla, bet veikė visose srityse, kuriose tik reikėjo jo išmintingo patarimo ar paraginimo“, – sakė V. Adamkus.

EP narys prof. V. Landsbergis prisiminė, jog K. Lozoraitį jam tekę pažinti įvairiomis aplinkybėmis, ir iš to, kaip mąstė ir kalbėjo, jis jam paliko užda-

roko, daug ką savo širdyje laikiusio žmogaus įspūdį. Profesorius gerai žodžiais atsiliepė apie knygoje išlaikytą ir tekstuose atpažįstamą K. Lozoraičio asmenį, jo subtilų, santūrų, lakonišką kalbėjimo būdą ir visą laikyseną, net ir tylą – tai, ko šiuose pokalbiuose ambasadorius nepasakė.

Prof. E. Aleksandravičius priminė dabarties istorikų vertinimus. Knygoje, jo nuomone, gražiai dera memuarinis pakilumas ir rami kalba, jos herojus neiškyla virš kitų žmonių, bet kartu neabejotinai pasirodo kaip aristokratiškų polinkių ir dvasios asmenybė.

Kovo 30 d. knyga „Diplomatas *par excellence*: Kazys Lozoraitis“ buvo pristatyta ir Vilniuje, LR Užsienio reikalų ministerijoje. Tardamas įžangos žodį, užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas atkreipė dėmesį, kad ši knyga – ne tik apie žymų diplomata ir visuomenės veikėją Kazį Lozoraitį, bet ir apie visą iškilią Lozoraičių šeimą. „Šviesaus atminimo K. Lozoraitis ir jo vyresnysis brolis Stasys, kurie savo diplomatinę karjerą pradėjo dar ankstyvoje jaunystėje „sekretoriaudami“ savo tėvui, Lietuvai atgavus nepriklausomybę tapo Lietuvos diplomatinės tarnybos šviesuliais“, – sakė dabartinis mūsų diplomatijos vadovas. Renginyje taip pat dalyvavo bei atsiminimais dalijosi ambasadoriaus K. Lozoraičio žmona Giovanna Pignatelli-Lozoraitis ir jų dukra Daina Lozoraitis, Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Apie knygą papasakojo jos sudarytoja dr. Giedrė Jankevičiūtė, istorikas dr. Nerijus Šepetys, bibliografe Silvija Vėlavičienė ir leidyklos „Artuma“ vadovas Darius Chmieliauskas.

Pirmasis knygos „Diplomatas *par excellence*: Kazys Lozoraitis (1929–2007)“ pristatymas buvo surengtas lygiai prieš mėnesį, Šv. Kazimiero šventės išvakarėse, Romoje.

-dg-

Šv. Juozapo iškilmės Kėdainiuose

Kovo 19 d. Kėdainių Šv. Juozapo bažnyčioje, Kauno arkivyskupijos piligriminėje šventovėje, gausiai susirinkę miesto tikintieji ir piligrimai iš kitų vietovių dalyvavo Šv. Juozapo, Švč. M. Marijos Sužadėtinio, iškilmėse.

Vidudienį skaudų sovietmečio išniekinimą patyrusioje ir nepriklausomybės atkūrimo pradžioje atšventintoje bažnyčioje vyko pagrindinės iškilmės. Eucharistijos liturgijai prie didžiojo altoriaus, kuriame yra malonėmis garsus ir jau ne vieną šimtmetį tikinčiuosius traukiantis šv. Juozapo su Kūdikiu paveikslas, vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Raseinių dekanas kun. Juozas Kaknevičius, Jonavos dekanato Šv. apaštalo Jokūbo parapijos vikaras kun. Gintaras Blužas OFS, taip pat visi Kėdainių dekanate tarnaujantys kunigai.

Per pamokslą arkiv. S. Tamkevičius pakvietė apmąstyti Šventosios Šeimos istoriją, šv. Juozapo vaidmenį Marijos gyvenime. „Evangelijoje nerasime nė vieno Juozapo ištarto žodžio, matome tik kilnų vyrišką jo elgesį. Jo globa Marija su Jėzumi apsupti ne tik Betliejuje ir Nazarete, bet ir pačiais sunkiausiais momentais, kai Kūdikis buvo mirtiname pavojuje. Kaip tyliai Juozapas įžengė į Evangelijos puslapius, taip tyliai ir pasitraukė. Tik tradicija liudija, kad Juozapas numirė ant Jėzaus rankų“, – sakė ganytojas, primindamas, kad šv. Juozapas šiandien yra ir visos Bažnyčios globėjas. Arkivyskupas kvietė tikinčiuosius

kybos katedros lektorė ses. Benedikta Rollin RA. Seminare į apaštalo Pauliaus raštus, gyvenimą bei mokymą gilinosi 25 seserys vienuolės iš Kaune esančių vienuolynų ir 15 pasauliečių tikybos mokytojų.

Pirmojoje seminaro dalyje ses. Benedikta Rollin RA trumpai pristatė Pauliaus gyvenimo chronologiją, jo dvasines patirtis remdamasi Apaštalo darvais bei Pauliaus autobiografinė literatūra, laiškais krikščionių bendruomenėms. Po to lektorė seminaro dalyves kvietė asmeninėje maldoje pažvelgti į savo susitikimą Damasko kelyje, prisiminti savo Ananiją tikėjimo kelionėje, paklausti savęs, ar galiu kartu su apaštalu Pauliumi sakyti: „Iš tikrųjų manęs buvo pasigailėta.“ Dalyvių taip pat prašyta atsakyti į kitus klausimus, padedančius atpažinti, ar tikrai esame pagauti Kristaus.

Popietinėje konferencijoje ses. Benedikta Rollin RA pristatė laišką Galatijos krikščionims. Po pristatymo susirinkusieji asmeniškai skaitydami laišką gilinosi į jame išdėstytas mintis, padedami taikliai parinktų klausimų asmeninei refleksijai. Seminaras užbaigtas susitikimo aptarimu ir giesme. -ip-

Tekstilės paroda

Kovo 18 d. Šiaulių universiteto Edukologijos fakulteto šokių salėje vyko Eglės Jesulaitytės tekstilės parodos „Tėkmėje...“ atidarymas. Meninio ugdymo ir tikybos studijų programos studentai parengė inscenizaciją. Per muziką, dainas, giesmės žodžius, šokio judesį, drožybą, nėrimą vąšelių studentai perteikė savą parodos supratimą bei skatino žiūrovus gilintis į parodos prasmę. Ją autorė Eglė Jesulaitytė įprasmino tėkmę apibūdinančiais žodžiais. Parodą savo apsilankymu pagerbė Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Ganytojas pasidžiaugė iš Kauno atvykusia paroda, autorės darbais, viešėjusiais net Vokietijoje, o dabar džiuginančiais akademinės bendruomenės akis. Menotyrininkas profesorius Vytenis Rimkus atkreipė susirinkusiųjų dėmesį į nepaprastai kruopštų

darbą bei du parodos darbuose pasikartojančius simbolius: žmogų ir kryžių, ženklinančius žmogaus ėjimą per istoriją. Pati autorė Eglė Jesulaitytė, kalbėdama apie kūrybą, užsiminė apie ją ženklinantį skausmą, siejamą su neprarandama viltimi. „Sielvartas gimdo ištvėrmę, ištvėrmė – išbandytą dorybę, o dorybė – viltį, kad Dievo meilė Šventosios Dvasios malone yra išlieta žmonių širdyse“, – sakė autorė.

-irat-

Keliais žodžiais

Kaunas. Kovo 23 d. Kauno Šv. Kryžiaus (karmelitų) parapijoje lankėsi arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Jis kartu su parapijos klebonu kun. Renaldu Šumbrasčiu ir kunigu Eduardu Dado iš Slovakijos dalyvavo Šventojo Rašto teikimo liturgijoje, vykusiame parapijos salėje. Grupė žmonių, du mėnesius klausiusių katechezijų ir norinčių papildyti šioje parapijoje veikiančią neokatechumenų bendruomenę „Kelias“, iš arkivyskupo rankų gavo Šventąjį Raštą. Per pamokslą arkivyskupas Sigitas Tamkevičius kalbėjo apie Šventojo Rašto veikimą savo gyvenime ir paragino susirinkusius drąsiai eiti pasirinktu keliu.

-kpi-

Kėdainiai. Kovo 25 d. Kauno arkivyskupijos Jono Pauliaus II piligrimų centro ir Jaunimo centro darbuotojai lankėsi Kėdainiuose ir susitiko su vyresniųjų klasių mokiniais keturiose miesto mokyklose – „Aušros“, „Ryto“, „Atžalyno“ vidurinėse ir Šviesiojoje gimnazijoje. Jaunimui papasakota apie Taizė bendruomenę Prancūzijoje ir jos brolių troškimą dalytis tikėjimu, pasitikėjimo piligrimystes, rengiamas Europos miestuose. Moksleiviai buvo pakviesti dalyvauti Taizė bendruomenės rengiamame jaunimo susitikime Vilniuje gegužės pradžioje. Parapijos salėje po pietų surengtos Taizė pamaldos. Pasak Kauno arkivyskupijos jaunimo centro koordinatūros Kristinos Šmulkskytės, tokie susitikimai jau vyko Jurbarke, Ukmergėje, Kauno II dekanate.

-kajc-

būti atsakingais Bažnyčios nariais, ypač sunkmečiu. „Nėra to blogo, kas galėtų neišieiti į gera. Dievas mus visus, o pirmiausia į jį tikinčius žmones kviečia į solidarumą – drauge mąstyti ir dirbti, kad atėjusius ir ateisiančius sunkumus nugalėtume ir, nugalėję visas bėdas, išeitume tvirtesni bei protingesni. Bažnyčios nariai yra ypač kviečiami aiškiai suvokti šiandienę savo atsakomybę ir būti gyvomis Bažnyčios medžio šakelėmis. To dvasinio gyvastingumo matomu ženklu tebūnie mūsų siekis vieniems kitus paremti ir drauge nugalėti atėjusius sunkumus“, – drąsino žmonės arkiv. S. Tamkevičius.

Iškilmėse drauge su kitais tikinčiais dalyvavo miesto ir šalies valdžios atstovai, per 100 gimnazistų, atvykusių su tikybos mokytojais. Po šv. Mišių buvo pasveikinti dvasininkai, švenčiantys savo vardo dieną.

Prieš pamaldas ganytojai susitiko su Kėdainių dekanato *Caritas* vedėjais bei kunigais. Kartu su vyskupais atvyko Kauno arkivyskupijos *Caritas* reikalų vedėja ses. Viktorija Maknauskaitė SJE, Jaunimo centro vadovė Vaida Spangelevičiūtė. Svečiai domėjosi parapijų *Caritas* darbu, veiklos sritimis, savanoryste, džiaugsmiais ir rūpesčiais. Pasidžiaugta, kad dekanate gyvuoja 75 narius turinti *Caritas* organizacija, jos narės prižiūri ligonius, šelpia stokojančius, teikia pagalbą socialiai remtiniams, organizuoja ES maisto labdaros dalijimą.

-kasp, žr-

Kviečiame dalyvauti tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Evangelizacija šiandienos pasaulyje: ištakos, iššūkiai, perspektyvos“

Siekdamas padrąsinti Lietuvos krikščionis tęsti apaštališką šv. Pauliaus misiją šiandieniam pasaulyje, Katalikų teologijos fakultetas Vytauto Didžiojo universitete organizuoja tarptautinę mokslinę konferenciją „Evangelizacija šiandienos pasaulyje: ištakos, iššūkiai, perspektyvos“, skirtą šv. apaštalo Pauliaus gimimo 2000 metų jubiliejui ir Evangelijos skelbimo Lietuvoje 1000-mečio paminėjimui. Konferencija vyks balandžio 29 d. Katalikų teologijos fakultete, Gimnazijos g. 7, Kaune. Išsami programa www.vdu.lt

Konferencijos organizacinis komitetas
Katalikų teologijos fakultetas
Vytauto Didžiojo universitetas

Nauji leidiniai

Francis S. Collins. Dievo kalba: Mokslininkas liudija tikėjimo į Dievą pagrįstumą. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2009. – 314 p.

Ši garsaus mokslininko, vieno pažangiausių JAV genetikų, daugelį metų paskyrusio žmogaus genomo tyrimams, knyga padės žmonėms geriau pažinti pačius save, įkvėps troškimą pažvelgti į būties gelmes. Remdamasis mokslinių tyrimų duomenimis ir savo paties asmenine patirtimi, autorius pateikia naują religinių bei mokslinių pažiūrų derinį ir parodo, kad tikėjimą į Dievą ir mokslą galima susieti į darnią pasaulėžiūrą. Tikėjimas į Dievą neprieštarauja mokslo racionalumui, o Dievas ir mokslas yra ne tik suderinami, bet ir papildo vienas kitą.

ŽUVIS PO VELYKŲ

III Velykų sekmadienis (B)

Apd 3, 13–15.17–19; 1 Jn 2, 1–5; Lk 24, 35–48

Gavėnios metu liturgijoje daug kartų pabrėžta nuodėmės įtaka ir atleidimo svarba. Mus gali stebinti, kad Velykų laikotarpiu visi trys skaitiniai vėl susiję su nuodėmės sąvoka. Apaštalų darbuose Petras sako, kad Jėzaus mirtis ir prisikėlimas buvo pranašų iš anksto paskelbtas. Petras ragina atsiversti, „kad būtų išdildytos nuodėmės“. Jono laiške rašoma, jog Jėzus Kristus „yra permaldavimas už mūsų nuodėmes“. Luko evangelijos pabaigoje pasakojama apie Jėzaus pasirodymą apaštalams. Atveriamą Raštų prasmė: Mesijui prisikėlus, „visoms tautoms bus skelbiama, kad atsiverstų ir gautų nuodėmių atleidimą“.

Velykinis nuodėmės ir atgailos apmąstymas skiriasi nuo gavėninio. Velykų laiku žvilgsnį kreipiame ne tiek į nuodėmės sukeltą blogį, kiek į atpirkimą iš jos. Kristui prisikėlus pasaulis tapo perkeistas. Nebesame pavergti blogio ir tamsybių. Dievas įveikė nuodėmę ir mirtį suvienydamas mus su savo prisikėlimu.

Jėzaus kalboje apaštalams galime įžvelgti tris dalykus. Pirmiausia jis ragino nebijoti, nes blogis ir mirtis jau įveikti. Jėzaus ramybės žinia galioja ir mums. Ji teikia drąsos suvokiant, kad Viešpats yra su mumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos. Antra, Prisikėlusysis parodė, kad yra įsikūnijęs Dievas. Mokiniai gali paliesti jo kūną, pažvelgti į jo žaizdas, net pavaišinti jį kepta žuvimi. Prisikėlusio Jėzaus žinia skirta ne išskirtinėms dvasinėms būtybėms, bet paprastiesiems žmonėms, visai žmogiškajai tikrovei. Išganinga žinia apima visas gyvenimo sritis. Trečias dalykas: prisikėlusio Jėzaus sakomus žodžius galima tinkamai suprasti tik per Mozės Įstatymo, Pranašų ir Psalmių knygas. Šiuo posakiu apimamas visas Senasis Testamentas. Jėzaus mokiniams privalu pažinti ne tik Naująjį, bet ir Senąjį Testamentą.

Kai Jėzus pasirodė apaštalams, jie išsigando ir manė, jog tai dvasinė būtybė, šmėkla. Paradoksalu tai, kad mokiniai buvo linkę veikiau patikėti šmėklos, negu prisikėlusio Viešpaties pasirodymu. Tačiau paaiškėja, kad Jėzus yra tikras ir gyvas. Viskas apsiverčia: mokinių netikėjimas, širdžių dvejonės daro juos panašius ne į gyvus žmones, o veikiau į blankias šmėklas.

Prisikėlęs Jėzus atpažįstamas ne iš veido ar balso, bet pirmiausia iš rankų ir kojų, tiksliau, jose likusių nukryžiuojimo žymių. Evangelistas Lukas pasakoja, kad Jėzus, norėdamas įtikinti apaštalus, ragino paliesti jo

kūną, o galiausiai paėmė gabalą keptos žuvies ir valgė jų akivaizdoje. Tai buvo galutinis argumentas, įtikinęs mokinius prisikėlusio Jėzaus tikrumu. Prisikėlęs Viešpats neprarado savo kūniškumo. Jis yra nelygstamai daugiau negu kūnas, tačiau negalima sakyti, jog jis yra mažiau kūniškas negu buvo.

Dėl Jėzaus dieviškosios ir žmogiškosios prigimties vienybės Bažnyčios istorijoje daug svarstyta, ginčytasi, net kovota. Pirmaisiais krikščionybės amžiais viena grupė, gnostikai, neigė kūno dalyvavimą atpirkimo darbe. Jie rėmėsi radikaliu dvasios ir kūno dualizmu. Pasak jų, iš blogio žmogus atperkamas tada, kai išlaisvinamas iš to, kas kūniška ir materialu. Gnostikai manė turį aukštesnę ir geresnę dvasinę pažinimą. Ir dabar sutinkame įvairių gnosticizmo apraiškų. Prieš keletą metų žiniasklaidoje nuskambėjo sensacija apie vadinamąją Judo evangeliją. Šis tekstas buvo pristatomas kaip sukrečiantis krikščionybės pamatus. Iš tikrųjų nieko panašaus neįvyko. Krikščionys neturi bijoti tokių tekstų ir net džiaugtis tuo, kad žiniasklaida domisi krikščionybės ištakomis. Tai gera tikrosios krikščionybės takoskyros iliustracija. Tikroji krikščionybė yra įsikūnijusio Dievo religija. Gnostikų požiūriu, Judas yra ne išdavikas, bet herojus, nes jis paskubino Jėzaus mirtį. Pasak jų, Kristaus kančia nėra reikšminga, nes savo dvasia Jėzus ją pranoksta, tarsi žvelgdamas į vykstantį filmą. Nuo panašių minties žabangų bei klystkelių gailėstinai apsaugo prisikėlęs Viešpats, primygtinai ragindamas mus įsitikinti jo prisikėlusio kūno tikrumu.

Apaštalo Jono laiške minimas Užtarėjas užtaria mus Dievo akivaizdoje. Kaltintojas yra ne Dievas, bet šėtonas (plg. *Apr 12, 10*). Verta atsiminti, kad šėtonas kaltina mus dieną ir naktį, vis naujais kaltinimais jis siekia įžvelgti blogį mumyse ir mūsų veiksmuose. Kitas dalykas, šėtonas kaltina mus ne vien Dievo akivaizdoje, bet ir mūsų psichikoje. Jis veikia slėpdamasis už mūsų minčių ir jausmų ir slepia savo veidą. Jo klastos viršūnė – apsimesti pačiu Dievu ir sukurti mūsų vaizduotėje Dievo, kuris esą nuolat ieško mūsų pražūties ir trokšta mus pasmerkti, paveikslą. Šėtono tikslas kurti mūsų pačių pasibjaurėtiną paveikslą. Jis vis prikiša mūsų nuodėmingumą, kaltina praeitį ir dabartį. Slopstant vilčiai, blogioji žinia apie mus pačius grasina užtemdyti visą horizontą, ir atrodo, kad tiesiog neįmanoma gyventi kitaip. Iškilus tokiai galingai klastai mums reikia galingo Užtarėjo. Kristui nereikia ginti mūsų Tėvo akivaizdoje, nes Tėvas mus pažįsta. Kristus gina mus nuo šėtono mums įperšamų minčių. Tik Kristaus šviesa gali išsklaidyti kaltinimų sutemas, apsaugoti nuo klastingai spendžiamų žabangų.

GANYTOJO KAINA

IV Velykų sekmadienis (B)

Apd 4, 8–12; 1 Jn 3, 1–2; Jn 10, 11–18

Šį sekmadienį minime Motinos dieną ir drauge esame kviečiami melstis už dvasinius pašaukimus. Kalendorinis šių progų sutapimas patvirtina giluminę tiesą: Dievo dovanojamus pašaukimus pirmiausia ugdo didžiadvasiška ir pasiaukojanti motinų meilė. Patyrus rūpestingą motinos globą lengviau nujaušti žmogaus protą viršijančią Dievo gailestingumo apimtį.

Evangelijos žodžiuose galime išgirsti troškimą ir ilgesį. Girdėdami apie Gerojo ganytojo rūpestingumą norime būti jo prižiūrimos kaimenės nariais. Klausantis Evangelijos net nekyla mintis apie viršenybę ar pavaldumą. Rūpestinga ganytojo meilė, jo pasirengimas aukotis rodo tai, kad jam ganomosios avys yra nepaprastai vertingos. Savaiame aiškus ir ganomųjų prierašumas – į gailestingą meilę atsiliepiama pasitikinčia meile. Palyginimo apie Gerąjį ganytoją klausosi ne tik tikinčiųjų kaimenė, bet taip pat jų ganytojai, kuriems patikėta sielovados užduotis. Tikintieji turi – dažnai teisėtą ir suprantamą – lūkesčių bei įsivaizdavimų apie savo ganytojus. Žmonės lygina savo kleboną su ankstesniu jo pirmtaku ar kaimyninės parapijos ganytoju. Tikintieji ilgėdamiesi laukia tokių kunigų, kuriems ganytojas Jėzus yra tikrasis tarnavimo žmonėms pavyzdys. Tačiau kunigai savo ruožtu taip pat turi lūkesčių. Jie ilgisi tokių tikėjimo bendrakeleivių, kurie dėl Kristaus meilės ne tik medžiaginėmis aukomis, bet taip pat malda ir žmogišku solidarumu stiprintų dvasininkus jų tarnystėje. Bažnyčioje vyksta Dievo susitikimas su žmogumi. Bažnyčioje per žmogaus patarnavimą patiriame Dievo artumą. Bažnyčia yra vieta, kur Dievu dalijamasi su kitu žmogumi.

Gerojo Ganytojo sekmadienį tinka prisiminti ir kitų gyvenimo sferų vadovus, kurie rūpinasi jų atsakomybei patikėtais žmonėmis. Esame matę pernelyg daug negatyvių pavyzdžių. Ūkio ir finansų krizė atskleidė daugybės vadovų nedorą savanaudiškumą. Bankų ar kompanijų vadovai pasinaudodami padėtimi skyrė sau neproporcingai didelius atlyginimus bei kompensacijas, taip apgaudami žmones, investavusius į jų verslą. Viena vertus, visai suprantama kaltinti savanaudžius vadovus. Jų atsakomybė nulemia tai, kad jie bus teisiami dėl savo klaidų. Tačiau drauge mums gresia pavojus patekti į teisuoliškumo spąstus. Turime taip pat pasvarstyti, ar savo gyvensena, vertybių prioritetais neprisidėjome prie gorbūmo piramidžių statybos. Korupciją galima palyginti su bangų sunešama puta. Išorinį drumzliną putas paviršių iš apačios palaiko tūkstančiai oro burbuliukai. Žiniasklai-

dos pasalūnai medžioja garsenybių privataus gyvenimo detales. O mes perkame laikraščius ir žiūrime televizijos programas, užtvindančias mus šiais skandalais. Esame tarsi tie maži burbuliukai, iš kurių susidaro drumzlina puta. Todėl gauname tokius vadovus, kokių esame nusi-pelnę. Mums tenka dalis atsakomybės dėl blogų vadovų. Tačiau verčiau apverskime šią mintį ir pažvelkime pozityviai: galime prisidėti ugdydami gerus vadovus!

Iš Bažnyčios vadovų pagrįstai tikimasi kitokio standarto, laukiama nuoširdaus ir tėviško palaikymo. Per kiekvienas Mišias meldžiamės už Šventąjį Tėvą ir savo vyskupus. Ar iš tikrųjų giliai įsisąmoniname šios maldos prasmę? Lengva kritikuoti ganytojų klaidas, bet ar pakankamai drąsiname juos dėl pozityvių dalykų? Iš dvasininkų tikimės integralumo ir drąsos, tačiau ar liudijame šias savybes savo gyvenimu? Kunigas, mokytojas ar šeimos tėvas parodo apie jiems pavestų žmonių vertingumą per savo santykį su jais. Jėzus moko mus atskirti ganytojo ir samdinio nuostatą. Aplaidumas ir nerūpestingumas rodo samdinio požiūrį: jam vadovaujantieji nėra vertingi. Gerasis ganytojas rūpinasi savo kaimene ir nesielia su ja kaip samdiny. Jis negundo karjera, nedaro spaudimo, nemani-puliuoja kitų ydomis ar privalumais, emocijomis.

Jėzus yra Gerasis ganytojas. Jis negaili pastangų dėl kiekvieno, stengdamasis sugražinti vėl nuklydusius į kaimenę. Jo rūpinimasis suteikia mums vertę. Jėzus ragina mus, kad ugdytume kitų žmonių vertės bei orumo suvokimą. Mažavertiškumo jausmas anaip tol nereiškia krikščioniško nuolankumo. Tik laisvas ir orus žmogus gali mylėti ir tarnauti. Palyginime tiesiogiai nepaaiškinama, kas yra vilkas, tačiau iš kitų Rašto vietų galime suvokti, kad turimas omenyje šėtonas, kuris nuo pradžių buvo žudikas ir melagis. Samdiny vengia stoti į kovą su šiuo priešu, nematydamas jokios pergalės galimybes. Šis bruožas išduoda samdinį. Senajame Testamente daugelis vadovų vadinami ganytojais. Tačiau niekur nekalbama, kad ganytojas atiduotų savo gyvybę. Toks pasiaukojimas būdingas tik Jėzui. Šiais žodžiais jis nurodo savo mirtį ant kryžiaus. Ganytojas Jėzus susigrūmė su vilku ir jį nugalėjo.

Jėzus liudija savo galią atiduoti ar pasiimti gyvybę. Joks žemiškas valdovas neturi tokios galios, visi paklūsta mirčiai. Pasmerkdami Jėzų mirčiai aukštieji kunigai, Pilotas ar kareiviai buvo tik antraeiliai veikėjai. Jie tik todėl galėjo įvykdyti mirties nuosprendį, kad pats Jėzus tai priėmė. Prisikėlimo šviesoje naujai suvokiame Ganytojo ir kaimenės santykį. Mums patikėtas Tėvo ir Sūnaus tarpusavio pažinimo slėpinys. Šv. Jono laiške mums primenama, kad esame Dievo vaikai.

VYNMEDŽIO GYVYBĖ

V Velykų sekmadienis (B)

Apd 9, 26–31; 1 Jn 3, 18–24; Jn 15, 1–8

Šį sekmadienį Jėzus lygina save su vynmedžiu. Šis palyginimas talpina dvejopą žinią. Viena vertus, Jėzus ragina „pasilikti“ jame – tai reiškia stabilumą, tęstinumą. Kita vertus, palyginimas byloja apie judėjimą ir augimą. Vynmedžio šakos yra nuolat švarinamos ir formuojamos. Jos nelieka prigimtinės būklės, bet nuolat perkeičiamos siekiant didesnio vaisingumo. Krikščionis negali išlikti vynmedyje nedarydamas pažangos ir atvirščiai – negali daryti pažangos neišlikdamas vynmedyje. Šis palyginimas mums atskleidžia dvi gyvenimo Jėzuje ašis: tęstinumo bei stabilumo ir pokyčių bei dinamizmo. Būtų klaida suabsoliutinti pokyčių reikšmę ir palikus senuosius išsipareigojimus eikvoti jėgas, siekiant vis naujų patirčių. Blaškydamiesi į visas puses niekur nenueitume. O likdami ištikimi galime augti ir skleistis.

Evangelijos palyginimas moko, kad gyvybė kyla tik iš Viešpaties. Atsiskyrimas būtų pražūtingas: „nuo manęs atsiskyre jūs negalite nieko nuveikti“. Tačiau, kita vertus, Dievo dovanotos gyvybės nevalia savanaudiškai kaupti. Jos esmė – vaisingumas: „Tuo bus pašlovin-tas mano Tėvas, kad jūs duosite gausių vaisių.“

Apaštalas Jonas savo laiške padeda mums suvokti, kaip suderinti regimai prieštarigus aspektus: mylėti ne žodžiu ar liežuviu, bet „darbu ir tiesa“. Meilės darbai turi būti maitinami Dievo žodžiu. Negali būti atotrūkio tarp klusnumo Dievo meilės įsakymui ir jo vykdymo.

Šiandienos Apaštalo darbu skaitinyje girdėjome apie Sauliaus atsivertimą. Jis studijavo geriausiame anuometiniame universitete – Gamalielio mokykloje. Saulius puikiai pažino Raštus ir žinojo, kada turi ateiti Mesijas. Dievo vardu jis persekiojo krikščionis, kol, prie Damasko sutikęs Kristų, patyrė atsivertimą ir tapo uoliu apaštalu. Užkietėjęs Jėzaus persekiotojas tapo jo ištikimiausiu išpažinėju. Savo ištikimybę jis paliudijo kankinio mirtimi. Pauliaus kankinystė prasidėjo jo atsivertimo momentu. Žydai laikė jį išdaviku ir persekiojo panašiai kaip jis anuomet persekiojo krikščionis. Netrūko ir kitų problemų. Ne visi krikščionys tikėjo Sauliaus atsivertimu ir bijojo jo. Saulius buvo atmestas žydų, o Paulius dar nepriimtas kai kurių krikščionių. Jo širdyje įvykęs atsivertimas akimirksniu neperkeitė jo gyvenimo aplinkos.

Barnabas pasitikėjo Pauliaus atsivertimu ir paliudijo jo vaisius: Damaske jis atvirai mokęs Jėzaus vardu. Tačiau kai kurie krikščionys netikėjo, kad buvęs persekiotojas Paulius gali būti įskiepytas į tą patį vynmedį. Pauliaus gyvenime vyksta tai, apie ką byloja palyginimas apie vynmedį: kiekviena vaisinga šakelė apvaloma, kad ji duotų dar daugiau vaisių. Pauliui tenka palikti Jeruzalę ir vykti į Tarsą. Jis paklūsta, ištikimai išlikdamas Vynmedyje, Kristuje. Tai dar vienas skausmingas apaštalo „apvalymas“. Tačiau drauge žinome to vaisius. Po kurio laiko prasidėjo Tautų apaštalo misijų kelionės, kurių metu plačiai paskleista Geroji Naujiena, ugdytos gausios krikščionių bendruomenės.

Jėzus yra vynmedis, o mes šakelės. Jei krikščionis atskiria nuo Jėzaus, jis paprasčiausiai sudžiūva ir miršta. Šį palyginimą mums nelengva suvokti dėl mūsų turimos laisvės sampratos. Šiandienos žmogus laisvę suvokia kaip visišką nepriklausomybę daryti ką nori, be jokių išorinių varžymų. Tačiau krikščioniškuoju požiūriu laisvė įgyvendinama su meile tarnaujant kitiems (Plg. Benediktas XVI. Kas yra laisvė? *Kreipimasis į Romos kunigų seminarijos bendruomenę* (2009 02 20)). Laisvė leidžia skleisti žmogaus asmeniui pagal Dievo planą.

Nuodėmės paženklintoje šios žemės tikrovėje visapusiškai žmogaus laisvės sklaida yra tik siekinys. Dažniau susiduriame su laisvės varžymais ar iškraipymais. Laisvės suvokimo ribas vaizdžiai atskleidžia priklausomybių paženklintų šeimų santykiai. *Al-anon* tarpusavio palai-kymo grupėse gana dažnas toks liudijimas: žmona skundžiasi, kad vyrui nustojus gerti jų tarpusavio santykiai tapo gerokai sudėtingesni. Iš pirmo žvilgsnio keista – atrodytų, reikia tik džiaugtis blaivybės pragiedruliais. Tačiau nėra taip paprasta. Anuomet, kai vyras gerdavo, jis žmonos akyse buvo dar vienas vaikas, kuriuo ji privalėjo rūpintis. Jam pradėjus žengti blaivybės keliu, jai tenka peržiūrėti savo atsakomybės ribas, priimti taip pat vyro laisvę ir atsakomybę rūpintis šeima. Kito laisvė tampa iššūkiu. Su panašiu iššūkiu susiduria kiekvienai tėvai – atėjus laikui reikia „paleisti“ savo suaugusius vaikus, gerbti jų laisvę, net jei jie skausmingai klysta. Būtina išlaikyti tik svarbiausią ryšį – išlikti vynmedyje.

Visi turime be paliovos kelti klausimą: ar tikrai esu įskiepytas į vynmedį? Kuo pasitikiu? Kokius duodu vaisius? Turime atsiminti, kad malone esame įskiepyti į Kristų, todėl neturime nieko bijoti. Jis mus maitina amžinojo gyvenimo syvais.

Joseph Ratzinger

Eucharistijos ištaka Velykų slėpinyje*

Prieš keletą metų Gonsalvas Mainbergeris – tuomet dar pamokslininkų ordino narys – išgąsdino Ciuricho klausytojus, o netrukus ir savo skaitytojus visoje Europoje sakiniu: „Kristus numirė bergždžiai.“ Liko truputį neaišku, ką jis tiksliai turėjo galvoje; galbūt norėjo parankiu šūkiu perteikti tai, kas Bultmanno raštuose parašyta šalta mokslininko kalba. Bultmannas teigia: nežinome, kaip Jėzus priėmė savo mirtį, kaip jis į ją žiūrėjo. Mes turime būti atviri galimybei, jog jį ištiko nesėkmė (1). Norint tai suprasti, reikia neužmiršti, kokį Jėzaus pavidalą pateikia pats Bultmannas. Remdamasis prielaida, kad iš esmės visur yra viena ir tas pat, kad gali įvykti tik tai, kas tikėtina, kad visiško Kito stebuklai istoriškai negalimi, jis iš Jėzaus atima visa, kas neįprasta, pernelyg didu, net dieviška (2). Taigi geriausiu atveju belieka vidutiniškas rabis, koks gali pasitaikyti visais laikais. Tačiau tada nesuprantama, kaip tas rabis staiga atsiduria ant kryžiaus, nes juk vidutiniško profesoriaus niekas nesirengia kryžiuoti. Tad kryžius yra ne tikrojo, bet šio išgalvoto Jėzaus nesėkmė. Kryžius parodo, kad Jėzus pranoko įprastinius matus, kad jo neįmanoma paaiškinti įprastiniais matais. Kitaip būtų nesuprantama, kodėl taip staiga vieni kitiems priešiški žydai ir romėnai, dievobaimingieji ir bedieviai galėjo susivienyti, kad bendromis jėgomis atsikratytų šiuo keistu pranašu. Jis neišsitemo jokiuose žmogaus susikurtuose matuose ir todėl turėjo būti nustumtas į šalį. Per tai vėl išryškėja, jog, sprausdami Jėzų į savo matus, jo tikrojo nepažįstame. Tikrasis Jėzus yra vien liudytojų Jėzus. Niekaip geriau jo nepažinsime, kaip tik įsiklausydami į tuos, kurie kartu su juo gyveno, vaikščiojo jo žemiškojo gyvenimo keliais.

Jei pasiteirautume tų liudytojų, įsitikintume – ir tai suprantama jau savaime, – kad Jėzus prie kryžiaus jokių būdu nesiartino nieko nenutuokdamas. Jis negalėjo nematyti besitvenkiančios audros, apie jį besitelkusios prieštaros, priešiško bei atmetimo galios. Čia nemažiau svarbu ir tai, kad jis gyveno Izraelio gyvenimo šerdimi, meldėsi savo tikėjimo maldomis: psalmės, pranašų įkvėpta Izraelio pamaldumo dalis, yra iš pagrindų persunktos pavidalo kenčiančio teisinio, kuris, tikėdamas į Dievą, neranda vietos šiame pasaulyje, ir kuris dėl savo tikėjimo įpuola į kančią. Tokiam meldimuisi, kokį matome vis išnyrant bei stiprėjant psalmėse, antrojo Izaijo pranašystėse apie Dievo Tarną, Jobo knygoje ir pasakojime apie tris jaunuolius ugnimi plieskiančioje krosnyje, Jėzus duoda pagrindą, padaro

jį pilnatvišką, suteikia tam savo pavidalą ir per tai apskritai padaro tokį meldimąsi galimą suprasti (3).

Tad visu savo skelbimu jis įvairiais būdais kreipia į slėpinį to, kurio meilė ir žinia atsiskleidžia per kančią. Paskutinė formuluotė – jo žodžiai, ištarti per Paskutinę vakarienę. Tai nėra kažkas visiškai netikėta, tie žodžiai jau seniai parengti, iš anksto nukaldinti jo viso skelbimo ir dabar naujaip aiškiai iškelia tai, kas jais turėta galvoje: Eucharistijos įsteigimas yra mirčiai užbėgimas į priekį, yra dvasinis mirties įgyvendinimas. Juk Jėzus išdalija save patį, išdalija save kaip tą, kuris padalytas ir sudraskytas kūno ir kraujo požūriū. Tad Jėzaus žodžiai per Paskutinę vakarienę ir yra atsakymas į Bultmanno klausimą, kaip Jėzus žiūrėjo į savo mirtį. Jais mirtis įgyvendinama dvasiškai arba, teisingiau, **jais Jėzus mirtį paverčia dvasiniu „taip“ aktu, meilės, kuri save dalija**, aktu, garbinimo aktu, kuriuo jis atiduoda save Dievui ir per tai žmonėms. Vienas nuo kito neatsiejami abu dalykai: Paskutinės vakarienės žodžiai be mirties būtų buvę, taip sakant, nepadengta valiuta; savo ruožtu mirtis be šių žodžių būtų jokios prasmės neturintis baismas įvykdymas. Tačiau abu šie dalykai drauge yra naujas vyksmas, kuriame mirties beprasmybė virsta prasme; tai, kas nelogiška, – logika ir žodžiu; meilės griovimas, kurį mirtis savaime ir reiškia, – jos išbandymu bei nykstančiu pastovumu. Taigi norėdami žinoti, ką Jėzus iš tikrųjų manė apie savo mirtį, kaip jis ją priėmė ir ką, jo manymu, ji reiškia, turime šiuos žodžius apmąstyti ir nuolat laikyti juos esant padengtus jo krauju.

Prieš imdami išsamiau į juos gilintis, pirma meskime žvilgsnį į didingą sceną, šventojo Jono išplėtotą tryliktajame jo Evangelijos skyriuje, pasakojime apie *kojų mazgojimą*. Evangelistas šia scena tarsi apibendrina Jėzaus žodžių, gyvenimo ir kančios visumą. Lyg regėjime atsiveria, kas tai yra (4). Kojų mazgojimu pavaizduojama tai, ką Jėzus daro ir kas jis yra. Jis, kuris yra Viešpats, nusileidžia žemyn, nusivelka šlovės drabužį ir tampa tarnu, stovinčiu prie durų ir atliekančiu tarno darbą, – mazgoja mums kojas. Štai jo viso gyvenimo ir visos kančios prasmė – pasilenkti prie mūsų purvinų kojų, prie žmonijos purvo ir, kupinam didesnės meilės, tai nuplauti. Tarnų atliekamo kojų mazgojimo prasmė yra padaryti žmones gebančius sėdėti prie stalo, gebančius bendrauti, kad jie bendrai galėtų susėsti už stalo. Jėzus tartum padaro mus gebančius vienus su kitais sėdėti už stalo Dievo akivaizdoje ir bendrauti. Mes, kurie amžinai vienas kito negalime pakęsti, kurie nepritinkame prie Dievo, esame jo priimami. Jis, taip sakant, pats dėvi mūsų varganą apdarą ir, kai taip pasiima mus su savimi, tampame gebantys pažinti Dievą, prie jo artintis. Mes numazgojami, kai leidžiamės

būti įtraukiami į jo meilę. Ta meilė reiškia, kad Dievas mus priima be išankstinių sąlygų, net jei negebame jo pažinti ir nesame jo verti, nes mus perkeičia ir mūsų broliu tampa jis, Jėzus Kristus. Tiesa, savo pasakojime Jonas parodo, kad ten, kur Dievas nebrėžia ribų, jas gali nubrėžti pats žmogus. Iš tų ribų matomos dvi. Pirmoji reiškiasi Judo pavidalu: egzistuoja gobšumo ir geismo, Dievo priimti nenorinčio puikavimosi savimi „ne“. Šis „ne“ pats nori kurti pasaulį ir nėra pasirengęs leisti būti apdovanojamas Dievo meilės. „Geriau likti skolingam negu mokėti moneta, ant kurios nėra mūsų atvaizdo, – to nori mūsų suverenumas“, – kartą pasakė Nietzsche'ė (5). Kupranugaris nepralenda pro adatos ausį, nes pastato savo išdidžią kuprą ir nepajėgia eiti per gailastingo gerumo vartus. Manau, visi šią valandą turėtume paklausti, ar kartais nesame tie, kurie dėl savo puikybės, puikavimosi savimi nepajėgia leisti išganomajai Jėzaus Kristaus meilei savęs numazgoti, save apdovanoti. Tačiau greta šio atmetimo, kylančio iš žmogaus godumo bei puikybės, dar yra grėsmė dievobaimingajam. Ši grėsmė reiškiasi Petro pavidalu. Tai klaidingas nusižeminimas, kai nenorima to, kas didu, būtent kad Dievas prie mūsų pasilenktų; klaidingas nusižeminimas, kuriame glūdi puikybė, nemėgstanti atleidimo ir trokštanti visko vien savo jėgomis; klaidingas nusižeminimas ir klaidingas kuklumas, nenorintys priimti Dievo gailastingumo. Tačiau Dievas nori ne klaidingo kuklumo, atmetančio jo gerumą, bet nusižeminimo, per kurį leistumės būti numazgojami ir taptume švarūs. Būtent taip jis mums save dovanoja.

Dabar pereikime prie Paskutinės vakariinės žodžių, perteiktų mums pirmose trijose evangelijose. Ką iš jų sužinome? Pirmiausia tie abu žodžiai yra slėpiningi, dabar visam laikui sudarantys Bažnyčios Eucharistijos šventimo šerdį, žodžiai, kuriais esame gyvi, nes jais išreiškiamas gyvojo Dievo buvimas, Jėzaus Kristaus buvimas tarp mūsų, ir dėl to pasaulis išplėšiamas iš jam būdingo nepakeliamo nuobodumo, abejingumo, sunkumo ir piktumo. „*Tai yra mano kūnas, tai yra mano kraujas*“ – tai frazė iš Izraelio aukojimo kalbėsenos: taip buvo vadinamos atnašos, aukojamos Dievui šventykloje (6). Jėzus, perimdamas šiuos žodžius, nori parodyti, kad jis pats yra galutinė ir tikroji auka, įgyvendinanti visus bergždžius Senojo Testamento mėginimus. Jame yra tai, ko jais visada trokšta, bet niekada negalėjo būti tikrove. Dievui nereikia gyvūno aukos, nes jam viskas priklauso. Jam nereikia žmogaus aukos, nes jis sukūrė žmogų gyventi. Dievas nori daugiau: jis nori meilės, kuri žmogų perkeičia ir jis tampa gebantis pažinti Dievą, jam save atiduoda. Dabar Jeruzalės šventykloje paaukotų aukų hekatombos ir visos aukos per visą pasaulio istoriją, šios amžinos bergždžios pastangos priartėti prie Dievo pasirodo kaip nereikalingos, tik langas, leidžiantis pa-

matyti tai, kas tikra, tik dabar įgyvendinami bandymai. Tai, kas ten turima galvoje, būtent atnaša Dievui, vienybė su Dievu, dabar įvyksta Jėzuje Kristuje, kuris Dievui dovanoja ne kažką, bet save ir savyje mus.

Bet dabar turime paklausti: kaip tai daroma ir ką tai iš tikro reiškia? Tada susiduriame su dar vienu elementu. Prie dviejų apmąstytų sakinių, perimtų iš Izraelio šventyklos teologijos bei Sandoros prie Sinajaus kalno sudarymo, Jėzus priduria žodžius, kylančius iš Izaijo knygos: „*Tai yra mano kūnas, kuris už jus atiduodamas; mano kraujas, kuris išliejamas už jus ir daugelį.*“ Tokie pasakymai paimiti iš giesmių apie Dievo Tarną Izaijo knygoje (53) (7). Norėdami suprasti jų turinį, turėtume trumpai nušviesti jų foną. Sulig ištrėmimu į Babiloną Izraelis neteko savo Šventyklos. Jis negalėjo garbinti savo Dievo, negalėjo jo aukštinti, atnašauti jam permaldavimo aukų ir buvo priverstas paklausti, kas čia iš tikrųjų nutiko, kaip išlaikyti ryšį su Dievu gyvą, kaip išlaikyti deramą santykį su pasaulio daiktai. Juk kulto esmė galiausiai ir buvo deramas santykis tarp žmogaus ir Dievo, nes apskritai tik tada tikrovės ašis išlieka teisinga. Spręsdamas klausimus, kylančius tuo metu, kai kulto nebuvo, Izraelis įgijo naujo patyrimo. Jis negalėjo švęsti Šventyklos liturgijos, jis tegalėjo dėl savo Dievo kentėti. Jo didžiosios asmenybės, pranašai, apšviesti Dievo, suvokė, kad toks tikinčio Izraelio kentėjimas yra tikroji auka, didi naujoji liturgija, kuria jis artinasi prie Dievo atstovaudamas žmogui, visam pasauliui. Bet čia liko viena spraga: Izraelis yra Dievo Tarnas, kuris kentėdamas priima Dievą bei atstovauja pasauliui jo akivaizdoje, bet sykiu jis yra ir susitęsęs, kaltas, savanaudiškas bei pražuvęs. Jis negali iki galo atitekti Dievo Tarno pavidalo. Tad šios didžiosios giesmės lieka keistai pakibusios ore; jos, viena vertus, kalba apie kenčiančios tautos dalią bei ją aiškina, padeda žmonėms prisiimti savo kančią kaip „taip“ teisiančiam ir mylinčiam Dievui, bet, kita vertus, sykiu atveria laukimui to, kuriame visa tai bus tiesa, kuris iš tiesų yra grynas Dievo liudytojas šiame pasaulyje, tačiau dar lieka neįvardytas. Per Paskutinę vakarienę šiuos žodžius ištaria Jėzus: jis kenčia už daugelį ir taip parodo, jog tas lūkestis jame tapo tikrove, kad jo kančia yra ši didžioji žmonijos liturgija. Jis pats yra, taip sakant, grynasis Už, Dievo atžvilgiu atstovaujantis ne sau, bet visiems.

Čia norėčiau įterpti klausimą, dėl kurio kartais labai karštai ginčijamasi: vokiškajame vertime yra nebe „*už daugelį*“, bet „*už visus*“. Tuo tarpu žinoma, kad lotyniškajame Mišiole ir graikiškajame Naujajame Testamente, taigi tekstuose, kurie ir yra verstini, parašyta „*už daugelį*“. Toks skirtumas sukėlė tam tikro nerimo; klausiamo, ar biblinis tekstas čia nėra suklustotas, ar švenčiausioje mūsų liturgijos vietoje neatsirado kažkas klaidinga? Šiuo atžvilgiu norėčiau pasakyti tris dalykus.

1. Visame Naujajame Testamente ir visoje Bažnyčios tradicijoje visada buvo aišku, kad Dievas nori visų išganymo ir kad Jėzus numirė ne už kokią nors vieną dalį, bet už visus, kad Dievas – kaip ką tik sakėme – pats nebrėžia jokių ribų. Jis neskirsto žmonių į tuos, kurių nemėgsta, kurių nenori išganyti, ir tuos, kuriems teikia pirmenybę. Jis myli visus, nes visus sukūrė. Todėl Viešpats numirė už visus. Taip parašyta šventojo Pauliaus Laiške romiečiams: „Jeigu jis nepaigailėjo nė savo Sūnaus, bet atidavė jį už mus visus“ (8, 32); Antrojo laiško korintiečiams penktajame skyriuje: „Vienas mirė už visus“ (5, 14); Pirmajame laiške Timotiejui: „Kristus Jėzus <...> atidavė save kaip išpirką už visus“ (2, 6). Pastarasis sakinytis ypač svarbus todėl, kad formuluotė bei kontekstas rodo, jog čia cituojamas eucharistinis tekstas. Taigi žinome, jog anuomet tam tikruose Bažnyčios sluoksniuose švenčiant Eucharistiją buvo vartojama formulė apie savęs atidavimą „už visus“. Bažnyčios tradicijoje tokia išvalga niekada nebuvo dingusi. Senajame Mišiole Didįjį ketvirtadienį pasakojimas apie Paskutinę vakarienę buvo pradedamas žodžiais: „Tą vakarą prieš savo kančią, idant visus išganytų...“ Remiantis tokiu žinojimu, XVII a. buvo nedviprasmiškai pasmerktas jansenistų sakinytis, kuriuo teigta, jog Kristus miręs ne už visus (8). Tad toks išganymo apribojimas nedviprasmiškai pasmerktas kaip erezija, prieštaraujanti visos Bažnyčios tikėjimui. Bažnyčios mokymas sako kaip tik priešingai: Kristus numirė už visus. Neturime imti brėžti Dievui ribų; tikėjimo esmės tikrai nesupranta tas, kuris jį laiko vertingu tik, kai už jį atlyginama, taip sakant, kitų pražūtimi. Tokia nuostata, kuriai reikia kitų bausmės, nėra iš vidaus persmelkta tikėjimo; ji rodo, jog toks žmogus myli ne Dievą Kūrėją, kuriam priklauso visi kūriniai, bet save patį. Tokia nuostata niekuo nesisiskiria nuo nuostatos tų, kurie negalėjo pakęsti, kad vėliausiai įsijungė į darbą irgi gaus denarą; tų, kurie jaučiasi teisingai atlyginti tada, kai kiti gauna mažiau. Tai ta pati nuostata kaip ir namie likusio sūnaus, negalėjusio pakęsti tėvo gerumo jaunesniajam sūnui. Tai būtų širdies surambėjimas, rodantis, jog ieškome ne Dievo, bet tik savęs, kad tikėjimą ne mylime, bet tik pakenčiame kaip naštą. Turime galiausiai atsikratyti požiūrio, jog būtų geriau gyventi netikint, taip sakant, stoviniuojant turgaus aikštėje be darbo kaip darbininkams, pasamdomiems tik vienuoliktą valandą, turime išsilaisvinti iš iliuzijos, kad dvasinė bedarbystė yra geriau negu gyvenimas su Dievo žodžiu. Turime iš naujo išmokti taip gyventi tikėjimu ir taip jį branginti, kad atrastume jame džiaugsmą, lydimą ne piktdžiugos, bet padėkos ir troškimo dovanoti jį kitiems. Tad pirmasis dalykas štai toks: Biblijos žinios pagrindinė ištara ta, kad Viešpats numirė už visus – pavydėti išganymo nekrikščioniška (9).

2. Kaip antrą momentą norėčiau pridurti, kad Dievas vis dėlto niekam išganymo prievarta neprimeta. Dievas pripažįsta žmogaus laisvę. Jis nėra burtininkas, kuris galiausiai visa, kas buvo, nubraukia ir atveda į laimingą pabaigą. Jis yra tikras Tėvas, Kūrėjas, paisantis laisvės net tada, kai ji jo nenori. Todėl visuotinė išganingoji Dievo valia neapima to, kad visi žmonės tikrai pasieks išganymą. Egzistuoja atmetimo galia. Dievas mus myli, mums tereikia leistis būti jo mylimiems. Tačiau savęs taip pat nuolatos turėtume klausti: ar nesame pilni puikybės, trokštančios pačiai tvarkytis; ar iš kūrinio – žmogaus ir Kūrėjo – Dievo neatimame didybės ir kilnumo, žmogaus gyvenimą palikdami be rimtumo ir Dievą pažemindami iki burtininko ar senelio, kuriam nesvarbu, kaip mes elgiamės. O juk Dievo meilė kaip tik tokia besąlygiškai didi, kad nepanaikina laisvės atmesti ir per tai galimybės pražūti.

3. Tad ką manyti apie naująjį vertimą? Raštui ir Tradicijai pažįstama ir formulė „už visus“, ir formulė „už daugelį“. Abiem kaskart nusakoma vienas dalyko aspektas: viena vertus, už visus žmones kentėjusio Kristaus mirties išganomasis visuotinumasis ir, kita vertus, laisvė atmesti kaip išganymo vyksmo riba. Nė viena iš formulių nenusakoma visuma: kiekvieną būtina aiškinti ir susieti su Evangelijos žinios visuma. Paliėku klausimą atvirą, ar prasminga buvo čia pasirinkti vertimą „už visus“, taip jį supinant su aiškinimu, kai aiškinimo bet kuriuo atveju būtina reikia (10). Dalykas čia nesuklastojamas, nes, kad ir kokia formulė būtų, visada prieš akis turime turėti Evangelijos žinios visumą – kad Viešpats tikrai visus myli ir numirė už visus ir kad jis mūsų laisvės žaismingais kerais nenustumia į šalį, bet leidžia mums ištarti „taip“ jo didžiam gailestingumui.

Grįžkime ir dar pažvelkime į trečią pasakymą Paskutinės vakarienos tekstuose: „Tai yra *Naujoji Sandora* mano kraujyje.“ Jau matėme, kad Jėzus, priimdamas savo mirtį, į save įima bei sutraukia visą Senąjį Testamentą – pirmiausia aukos teologiją, t. y. visa, kas vyko aplink Šventyklą ir joje, tada tremties, kenčiančio teisingo, teologiją. Čia prisideda trečias elementas, Jeremijo tekstas (31, 31), kur pranašas numato Naująją Sandorą, nebesusijusią su biologine kilme iš Abraomo, Įstatymo darbais, bet kylančią iš naujos Dievo meilės, dovanojančios mums naują širdį. Būtent šią mintį Jėzus čia tęsia. Jam kenčiant ir mirštant, tai, kas laukta, tampa tikrove, Sandora sudaroma jo mirtimi. Tai reiškia, taip sakant, kraujo giminytę tarp Dievo ir žmogaus. Su tokia mintimi jau buvo pateikta ir Sandora Sinajuje. Ten Mozė altorių kaip Dievo ženklą ir dvylika akmenų kaip Izraelio dvylikos giminių ženklą sustatė priešpriešiais ir apšlakstė krauju, kad Dievą ir žmogų sujungtų į vieną šios aukos bendrystę. Kas ten tebuvo bandymas apgraibomis, dabar įvyksta

iš tikrųjų. Jis – Dievo Sūnus ir jis – žmogus mirdamas atiduoda save Tėvui ir per tai pasirodo esąs tas, **kuris mus visus įneša į Tėvą**. Jis dabar realiai įsteigia Dievo ir žmogaus kraujo giminystę, **Dievo ir žmogaus bendrystę**; jis atlapoja duris, kurių mes, žmonės, atlapoti neįstengiame. Mes prie Dievo galime artintis apgraibomis ir, kiek tai susiję su mumis, nežinome, ar jis atsiliepia. Toks tragizmo šešėlis būdingas daugeliui religijų – jos yra šauksmas, nežinia, ar sulaukiantis atsako. Tik pats Dievas gali į tai atsakyti. Jėzus Kristus, Dievo Sūnus ir žmogus, savo meilę pernešantis per mirtį, paverčiantis mirtį meilės ir tiesos vyksmu, tik jis yra atsakymas; jame įsteigta Sandora.

Taip išskyla aikštėn, kaip atsirado Eucharistija ir kas yra jos tikrasis šaltinis. Vien tik įsteigimo žodžių nepakanka, vien tik mirties nepakanka, ir abiejų kartu dar neužtenka, prie to dar turi prisidėti prisikėlimas, kuriuo Dievas priima šią mirtį ir padaro ją vartais į naują gyvenimą. Iš viso to, būtent kad Kristus savo mirtį, tai, kas beprasmiška, paverčia „taip“, meilės ir garbinimo aktu, atsiranda tai, jog Dievas jį priima ir per tai jis pats save gali dalyti. Kryžiaus vyksme Kristus išlaikė meilę. Nepaisant visų skirtumų tarp evangelistų pasakojimų, bendras yra vienas dalykas – Jėzus mirė besimeldamas ir mirties bedugnėje pastatydino pirmąjį įsakymą, padarė Dievą esamą (11). Iš tokios mirties kyla sakramentas, Eucharistija.

Baigiant belieka dar kartą grįžti prie pradžios klausimo. Ar Jėzų ištiko nesėkmė? Na, jo tikrai nelydėjo sėkmė Cezario ar Aleksandro Didžiojo prasme. Vertinant žemiškais matais, jis patyrė nesėkmę: mirė kone visų apleistas; buvo pasmerktas myriop už savo žodžius. Atsakas į jo žinią buvo ne didžiulis jo tautos „taip“, bet kryžius. Tokia pabaiga turėtų mums parodyti, kad sėkmė nėra vienas iš Dievo vardų ir kad nekrikščioniška žvairuoti į išorinę sėkmę ir į kiekybę. Dievo keliai kitokie: jo sėkmė yra kryžiaus vyksmas ir visada lydima šio ženklo. Ją amžių tėkmėje autentiškai liudija tie, kurie tą ženklą priėmė. Šiandien pažvelgę į praeitį, turime konstatuoti: mums išpūdį daro ne sėkmingųjų Bažnyčia, ne popiežių, kurie buvo pasaulio valdovai, Bažnyčia, ne prie pasaulio prisitaikiusių Bažnyčia, bet tai, kas statydina tikėjimą, kas visada išliks, kas teikia mums vilties, – tai kenčiančiųjų Bažnyčia. Ji iki šių dienų liudija, kad Dievas yra ir kad žmogus nėra vien pamazgų duobė, kad jis gali būti išgelbėtas. Šitai regima nuo pirmųjų trijų šimtmečių kankinių ir iki Maksimilijono Kolbės bei daugybės neįvardytų liudytojų, kurie mūsų dienų diktatūrų prislėgti atidavė savo gyvybę dėl Viešpaties, be jokio skirtumo, ar jiems teko dėl jo mirti, ar, esant gyviems, būti dėl jo trypiamiems diena po dienos ir metai iš metų. Dievą liudija kenčian-

čiųjų Bažnyčia: ji yra Dievo sėkmė pasaulyje, ženklas, teikiantis mums vilties ir drąsos, ženklas, iš kurio visada trykšta gyvybinė jėga, pranokstanti sėkmės mašty-seną bei numazgojanti žmogų, atverianti Dievui duris į šį pasaulį. Tad atsiliepkime į Jėzaus Kristaus kvietimą. Jis Dievui sėkmę laimėjo per kryžių, kaip miręs kviečio grūdas tapo vaisingas šimtmečių tėkmėje, tapo gyvybės medžiu, kurio žmonės ir šiandien gali tikėtis.

Nuorodos

* Tekstas autoriaus parengtas pagal 1978 m. Miunchene saky-tus pamokslus.

(1) R. Bultmann. *Das Verhältnis der urchristlichen Christusbotschaft zum historischen Jesus*. Heidelberg 1960. Apie šiandienę eg-zegetinę diskusiją: K. Kertelge (Hg.). *Der Tod Jesu. Deutungen im Neuen Testament*. Freiburg 1976; H. Schürmann. *Jesu ureigener Tod*. Freiburg 1975.

(2) Plg. reikšmingą H. Schliero rašinį, lėmusį pervartą diskusi-jose šia tema: *Wer ist Jesus?* In: J. Gnllka (Hg.). *Neues Testament und Kirche. Für R. Schnakenburg*. Freiburg 1974, 359–370.

(3) Vertingos medžiagos apie tai žr.: H. J.Krause. *Psalmen I u. II*. Neukirchen 1960; H. U. von Balthasar. *Herrlichkeit III 2: Alter Bund*. Einsiedeln 1967.

(4) Plg. H. Schürmann. *Der Geist macht lebendig*. Freiburg 1972, 116–125; taip pat plg. R. Bultmanno ir R. Schnackenburgo ko-mentarus Jono evangelijai.

(5) *Fröhliche Wissenschaft* 3, 525; cituojama pagal J. Pieper. *Über den Begriff der Sünde*. München 1977, 120.

(6) J. Jeremias. *Die Abendmahlworte Jesu*. Göttingen 1960³); J. Betz. *Die Eucharistie der griechischen Vater II 1: Die Realpräsenz des Leibes und des Blutes Jesu im Abendmahl nach dem Neuen Tes-tament*. Freiburg 1961.

(7) Plg. J. Schabert. *Stellvertretendes Sühneleiden in den Ebed-Jahre-Liedern und in altorientalischen Ritualtexten*. In: *Bibl. Zeitschr.* 1958, 190–213; J. Schabert. *Die Rettung der „Vielen“ durch die „Wenigen“ im Alten Testament*. In: *Trierer theol. Zeitschr.* 68 (1959), 146–161.

(8) Denzinger/Hünemann Nr. 2005.

(9) Išsamiai šią mintį išplėtočiau savo knygelėje: *Vom Sinn des Christseins*. München 1965, 39 ir t.

(10) Požiūris, jog hebrajų kalboje pasakymas „daugelis“ ta-patus pasakymui „visi“, mūsų klausimui nesvarbus, nes šiuo atveju reikia versti ne hebrajišką tekstą, bet lotynišką (Romos liturgijos), kuris tiesiogiai remiasi graikiškuoju (Naujojo Tes-tamento). Naujojo Testamento pasakojimai apie Eucharistijos įsteigimą yra ne tiesiog Izaijo teksto vertimas (ar net klaidingas vertimas), bet savarankiškas šaltinis.

(11) Šią mintį 1967 m. savo pranešime per Vokietijos evangelikų Bažnyčių suvažiavimą išsakė E. Käsemannas (paskelbtas pava-dinimu: *Die Gegenwart des Gekreuzigten*. In: E. Käsemann. *Kirch-liche Konflikte*, Bd. 1. Göttingen 1982, 76–91, ypač 77. 80 ir t.).

Popiežiaus laiškas G-20 viršūnių susitikimo proga

(KAP, KAI) Prieš prasidedant balandžio 2–3 d. Londone vykusiam G-20 viršūnių susitikimui popiežius Benediktas XVI parašė laišką šalies šeiminkės, Didžiosios Britanijos premjerui Gordonui Brownui. Laiške popiežius atkreipė dėmesį į tikrąsias finansų ir ūkio krizės aukas: vargšus Afrikoje ir kituose varginguose regionuose. Jis laiške rašė apie savo patirtį neseniai vykusios kelionės į Kamerūną ir Angolą metu. Benediktas XVI ragino valstybes ir tarptautines organizacijas bendrai ieškoti išeičių iš visuotinės krizės ir drauge įspėjo vengti nacionalistinių ar protekcionistinių sprendimų.

Popiežius ragino viršūnių susitikimo dalyvius atkreipti dėmesį, kad labiausiai krizės paliestos tos šalys, kurių balsas mažiausiai politiškai svarus ir kurios nėra atsakingos už krizę. Todėl svarbu pasinaudoti Jungtinių Tautų daugiašaliais mechanizmais bei struktūromis, siekiant išgirsti visų šalių balsą. Reikia garantuoti, kad viršūnių susitikime priimtoms priemonėms būtų visų bendrai įgyvendinamos. Benediktas XVI reiškė susirūpinimą, kad dėl krizės nebūtų nutrauktos arba drastiškai sumažintos pagalbos programos, ypač Afrikai ir kitoms besivystančioms šalims. Jis taip pat priminė bendrai priimtą įsipareigojimą iki 2015 metų įveikti ypač didelį skurdą. Pasak popiežiaus, tai yra vienas svarbiausių mūsų laikų uždavinių.

Benediktas XVI nurodė, kad dabartinės krizės priežastis yra etikos stoka ekonomikos struktūrose. Finansų krizės kyla tuomet, kai veikiantieji ekonomikos srityje netenka pasitikėjimo finansų sistemos mechanizmais. Pasak popiežiaus, reikia panaudoti visas priemones, siekiant suteikti dirbantiesiems ir jų šeimoms stabilumą ir drauge atitinkamais potvarkiais gražinti etiką į finansų pasaulį.

Viršūnių susitikimo proga *Caritas Internationalis* prezidentas kardinolas Oscaras Rodriguezas Maradiaga pareiškė, kad didžiausius sunkumus dėl krizės patiria vargingieji. Vien dėl padidėjusių energijos bei maisto kainų per pastaruosius metus į skurdą pateko dar 130 mln. žmonių.

G-20 susitikime dalyvavo G-7 šalys (JAV, Kanada, Didžioji Britanija, Prancūzija, Italija, Vokietija ir Japonija), taip pat Rusija, Turkija, Kinija, Indija, Pietų Korėja, Indonezija, Australija, Brazilija, Argentina, Meksika, Saudo Arabija, Pietų Afrika. Europos Sąjungai susitikime atstovavo Čekijos Respublika. G-20 šalyse gyvena du trečdaliai pasaulio gyventojų, jose gaminama 90 proc. pasaulio BVP ir vyksta 80 proc. pasaulio prekybos.

Romoje vyko tarptautinis jaunimo sielovados susitikimas

(KAP, KAI) Balandžio 3 d. Romoje prasidėjo Tarptautinis jaunimo sielovados susitikimas, kuriame dalyvavo 70 šalių ir 34 jaunimo judėjimų bei draugijų atstovai. Atidarymo kalboje Popiežiškosios pasauliečių Tarybos pirmininkas kardinolas Stanisławas Ryłko sakė, kad jaunimo sielovada nėra tik priedas prie įprastinio Bažnyčios sielovados darbo, bet sudaro jo šerdį. Kardinolas kalbėjo apie Pasaulinių jaunimo dienų reikšmę. Pasak jo, Pasaulinės jaunimo dienos leido stebėti jaunimo pasaulį globaliu mastu ir atpažinti naujas tendencijas, kurios dažnai lieka žiniasklaidos nepastebėtos. Kardinolas S. Ryłko sakė esąs įsitikinęs, kad Pasaulinių jaunimo dienų dėka nauja karta, priešingai šiuolaikinėms kultūrinėms tendencijoms, ištars „taip“ Kristui ir Bažnyčiai ir ims ieškoti tikrosios gyvenimo prasmės. Popiežiškosios pasauliečių tarybos pirmininkas pastebėjo, kad tuose renginiuose dalyvaujantis jaunimas sudaro statistinę mažumą, „tačiau yra kūrybinga,

elitinė mažuma, nulemianti žmonių ateitį“. Jis taip pat sakė, kad Pasaulinės jaunimo dienos yra jaunimo sielovados laboratorijos, iš kurių kyla nauja kunigų karta, gebanti atsilipti į jaunimo problemas.

Kardinolas priminė abipusiškumo principą krikščionių ir musulmonų santykiuose

(KAP, KAI) Kovo 26 d. Popiežiškosios tarpreliginio dialogo tarybos pirmininkas kardinolas Jeanas-Louisas Tauranas Popiežiškajame Šventojo Kryžiaus universitete atidarė simpoziumą, skirtą religijos laisvės ir abipusiškumo principui aptarti. Kardinolas priminė kulto laisvės krikščionims, gyvenantiems islamo šalyse, būtinybę ir ragino aiškiau apibrėžti musulmonų ir krikščionių tarpusavio teises bei pareigas. Simpoziume kardinolas pastebėjo, kad nuo Vatikano II Susirinkimo religijų dialogo aplinkoje galiojantis abipusiškumo principas vis dar nėra sistemingai taikomas. Pasak kardinolo, reikalingos aiškios normos taikant abipusiškumo principą ir garantuojant religijos laisvę, ypač tose šalyse, kur krikščionys persekiojami. Jis taip pat pripažino, kad yra neabejotinos pažangos musulmonų ir krikščionių tarpusavio pripažinimo srityje.

Vatikanas kritikavo JT rezoliuciją dėl religijų užgauliojimo

(KAP, KAI) Kovo 29 d. nuolatinis Šventojo Sosto stebėtojas prie Jungtinių Tautų Ženevoje arkivyskupas Silvano Tomasi interviu Vatikano radijui kritikavo JT Žmogaus teisių tarybos rezoliuciją dėl religijų užgauliojimo. Pasak jo, valstybėms sprendžiant dėl religijų užgauliojimo paliečiama taip pat religijos laisvės sritis. Arkivyskupas įspėjo, kad ši rezoliucija gali būti nukreipta prieš kai kuriose valstybėse persekiojamas religines mažumas. Pasak diplomato, reikia siekti sveikos pusiausvyros tarp laisvės ir pagarbos.

Pakistano ir kitų islamo valstybių iniciuota JT rezoliucija turi tik rekomendacinį pobūdį. Siūlydami rezoliuciją islamo šalių atstovai argumentavo, kad religijos (pirmiausia islamas) turi būti saugomos nuo žiniasklaidos kritikos. Pavyzdžiu buvo pateiktos danų žiniasklaidos publikuotos pranašo Mohamedo karikatūros.

Arkivyskupas Silvano Tomasi atskirai nekalbėjo apie konkrečią Pakistano situaciją, kur religijos užgauliojimo įstatymas taikomas ypač prieš krikščionis. Vatikano diplomatas sakė, kad pasaulio mastu krikščionys yra labiausiai diskriminuojama religinė grupė. Pasaulyje daugiau kaip 200 mln. įvairių konfesijų krikščionių patiria įstatyminius ar kultūrinius ribojimus.

JAV vyskupai įspėja dėl *reiki* terapijos

(KAI) Kovo 25 d. paskelbtame JAV vyskupų konferencijos dokumente kritikuojama *reiki* terapija ir pabrėžiama, kad *reiki* praktikos neturi nieko bendro nei su krikščionių tikėjimu, nei su mokslu. Dokumente pabrėžiama, jog *reiki* metodas stokoja mokslinio tikėtimumo. Atkreipiamas dėmesys, kad tiek mokslo pasaulio atstovai, tiek medikai nelaiko *reiki* metodo veiksminga

terapija. Analizuodami *reiki* kaip dvasinio gydymo formą dokumento autoriai pabrėžia reikšmingą skirtumą tarp *reiki* terapijos ir gydomosios Dievo galios. Dieviškojo gydymo prieigą krikščionims atveria malda Kristui kaip Viešpačiui ir Gelbėtoju. Kitaip yra *reiki* atveju: tai technika, kurią mokytojas perteikia mokytojui ir kuri, jei gerai įvaldyta, kaip manoma, turi duoti numatytus rezultatus. Pasak Amerikos vyskupų dokumento, *reiki* praktika tikinčiajam sudaro rimtą pavojų, nes per ją priimami pasaulėžiūros elementai, nepriklausantys krikščionių tikėjimui ar gamtos mokslui. Amerikos vyskupai ragina kunigus ir katechetus aiškinti šiuos dalykus žmonėms: *reiki* praktikuojantiems katalikams gresia pavojus likti prietarų karalystėje.

Brazilijoje daugėja kunigų

(KAI) Kasmet daugėja kandidatų skaičius Brazilijos kunigų seminarijose. Pernai Brazilijoje kunigystės šventimai suteikti 220 asmenų. Tai keturis kartus daugiau negu paskutinio amžiaus dešimtmečio pabaigoje. Kai kuriose Brazilijos seminarijose kandidatai netelpa dėl vietų stokos. Pvz., Rio de Žaneiro seminarijoje studijuoja 115 klierikų, o 30 laukia eilėje.

*Prisikėlęs Viešpats teužlieja mus neišsenkančiomis
gaillestingumo srovėmis, kad meile suvienyti
džiaugsmingomis širdimis šlovintume Galybių Dievą.*

Sulaukusius šv. Velykų Jus sveikina

„Bažnyčios žinių“ redakcija

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / mons. Arūnas Poniškaitis
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
Faksas (37) 323 853
El. paštas lbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2009, „Bažnyčios žinios“